

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 1

7 Mayıs 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.09

BAŞKAN: Seda GÖREN BÖLÜK (İstanbul)

---0---

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Sayın üyeler, kamu kurumlarının saygıdeğer temsilcileri, çok değerli katılımcılar; Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonumuzun 28'inci Yasama Döneminin 3'üncü Toplantısını açıyorum. Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

17 Temmuz 2024 tarihinde 2'nci Toplantımızdan sonra birkaç kez toplantı yapma girişimimiz oldu ama işte Komisyonumuzun üyelerinin yurt dışı ayağının çok fazla olması sebebiyle bazen yeterli çoğunluğu sağlayamadığımız, bazen de farklı sebeplerle bu girişimlerimiz başarısız oldu ve bugüne ertelemek durumunda kaldık. Geç olsun güç olmasın, bundan sonra daha sık aralıklarla yapacağız inşallah.

Alt komisyon üyeliğine seçilen ama bugün yurt dışında olan İYİ Parti Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Metin Ergun ve YENİ YOL Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Karal'a da giyaplarında hoş geldiniz diyoruz ve üyelerimize yeni görevlerinde başarılar diliyorum.

Gündeme geçmeden önce birkaç hususta görüşlerimi ifade etmek istiyorum, sonrasında çok kıymetli Genel müdürümüzün ve ekibinin sunumları olacak.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Sayın üyeler ve kamu kurumlarımızı saygıdeğer temsilcileri, çok değerli katılımcılar, milletvekillerimiz; dünyanın dört bir yanında yaşayan 7 milyonluk Türk toplumumuz ve Balkanlardan Kafkasya'ya, Afrika'dan Orta ve Doğu Asya'ya, Doğu Avrupa'dan Orta Doğu'ya kadar uzanan coğrafyada bulunan akraba topluluklarımızın her bir meselesini kendi meselemiz olarak gördüğümüz ve çözüm bulmak noktasında da ciddi bir çaba sarf ettiğimiz alt komisyonumuzun bugünkü toplantısında millet varlığımız için hangi çalışmaları yürüttüğümüzü, Dışişleri Bakanlığımızın Konsolosluk Hizmetlerinden Sorumlu Genel Müdürü Sayın Gülsun Erkul'un sunumları temelinde konuşacağız; sorularla beraber de inşallah zenginleşecek bir toplantı olacak.

Bundan önceki toplantımızı icra ettiğimiz 17 Temmuz tarihinden itibaren gerek yurt içinde gerek yurt dışında birçok çalışma gerçekleştirdik, ben biraz kısaca bunları özetlemek istiyorum: Gazi Meclisimizde -genelde tabii yaz aylarında ağırlıklı oldu- yurt dışında yaşayıp ülkemizde staj yapan onlarca genç arkadaşımızı ağırladık. Bu arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmeler çok değerliydi, toplantıların içeriği de çok verimli ve zengindi. Genelde daha çok, işte mühendislik alanında çalışan gençlerimizin burada edindiği tecrübeleri ve orada yaşadıklarıyla alakalı ciddi bir geri dönüş aldık. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın farklı konulardaki talepleri ve beklentileriyle alakalı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınız, Kültür ve Turizm Bakanlığımız, Millî Savunma Bakanlığımız, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Ticaret Bakanlığınız, Sağlık Bakanlığımız -Dışişleri Bakanlığımızı saymıyorum bile, onlarla her toplantıda zaten paydaşız- Hazine ve Maliye Bakanlığımızla çok verimli görüşmeler gerçekleştirdik. İnşallah da en kısa zamanda, tahmin ediyorum ki bu sene içerisinde bu gerçekleştirdiğimiz görüşmelerin çok olumlu çıktılarını alacağız, vatandaşlarımızın talepleri doğrultusunda. Bu da bizim için, alt komisyonumuz için de, bu alanda çalışan birçok parlamenterimiz ve milletvekilimiz için de çok önemli bir sonuç olacak.

Bir önceki Alt Komisyon Başkanımız İstanbul Milletvekilimiz Sayın Zafer Sırakaya'yla, Edirne Milletvekilimiz Fatma Aksal'la ve YTB Başkanımız Abdullah Eren'le yazın, işte, haziran ayında, ağustos, eylül aylarında, yurt dışında yaşayıp vatanlarına dönen, ziyaret eden vatandaşlarımızı sınır kapılarında onları hem karşıladık, hoş geldiniz dedik, sonrasında da uğurladık. Tabii, bunlar sadece karşılama ve uğurlama şeklinde olmadı, biraz orada, yaptığımız çalışmada, o vatandaşlarımızın sınır kapılarında yaşadığı sıkıntılar varsa, problemler varsa onları gidermek yolunda, kurumlarımıza, ilgili kurumlarımıza çeşitli önerilerde bulunduk ve bu öneriler doğrultusunda gerçekten kıymetli iyileştirmeler yapıldı. En azından Türkiye kısmında ciddi şekilde kolaylaştırıldı, onların girişleri de çıkışları da, hatta kimi zaman işte komşu ülkelerimizde de bu yönde misyon şeflerimiz vasıtasıyla birçok sıkıntımızı ve çözüm önerilerimizi ilettik, orada da birçok iyileştirme yapıldı, daha da yapılacak, oradan da bu yönde geri dönüşler alıyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Balkanlara gerçekleştirdiği resmî ziyaretlere eşlik etme fırsatı bulduk. Tabii, burada, Rumeli ve Balkanlardaki akraba topluluklarımızla açılışlarda ve toplantılarda bir araya geldik, konuştuk, görüş alışverişinde bulunduk. Gazi Meclisimizde, 1961 Türkiye-Almanya İş Gücü Anlaşması'na dikkat çekmek için Konya Milletvekilimiz Sayın Meryem Göka ve İstanbul Milletvekilimiz Sayın Oğuz Üçüncü'yle birlikte bir basın açıklaması gerçekleştirdik. Farklı vesilelerle, dediğim gibi, yurt dışında bulunduğumuz her dönemde, yine orada bulunan vatandaşlarımızla aslında belirli kategorilerde ve belirli alanlarda toplantılar gerçekleştirdik. Yine, onlardan, yine bu alanlara dair ticaret ya da eğitimle alakalı konularda onların bize iletmek istediği konuları aldık ve yine çözülebilecek noktalarda bakanlıklarımıza ilettik.

Ben, tabii, burada, aslında bunlar bizim bu zamana kadar son bir sene içinde gerçekleştirdiğimiz birtakım çalışmalar ama başka bir noktaya daha dikkat çekmek istiyorum: Yurt dışında yaşayan Türkler ve akraba topluluklarımız deyince bence dikkat çekilmesi gereken kısımlardan bir tanesi de bu, bizim için önemli bir görev, Komisyonumuz için de. Gittikçe artan ayrımcılık, nefret suçları ve İslam düşmanlığı hepimizin bildiği gibi en başta millet varlığımızı ve gönül coğrafyamızı olumsuz etkiliyor. Hepimiz son yıllarda yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarımızı ve Müslüman toplulukları hedef alan ırkçılık ve nefret suçlarının giderek arttığını kaygıyla izliyoruz. İşte, en son Amerika Birleşik Devletleri'nde Filistinli mazlumların temel insan haklarına sahip olması için çağrı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 2

yapılan görüş yazısının altında imzası olduğu için yani ifade özgürlüğü hakkını kullandığı için hedef alınan Rümeysa kardeşimiz gibi, Fransa'da bir Müslüman kardeşimizin -en son olanları söylüyorum- namaz kılarken vahşi bir şekilde katledilmesi gibi ve yine, süreç içerisinde bizim maalesef sıklıkla karşılaştığımız, özellikle işte Almanya'da ya da Avrupa'nın farklı ülkelerinde yabancı düşmanlığından kaynaklanan ama tabii hukuki süreçleri devam ettiği için iddia olarak söyleyeceğimiz birtakım kundaklama hadiselerinde karşılaştığımız gibi, bu tip olaylar bireysel bir öfkenin ötesinde aslında sistematik bir yabancı düşmanlığına işaret ediyor. Bu tür saldırılar yalnızca bireylere değil, aynı zamanda toplumsal barışa, insan haklarına ve birlikte yaşam kültürüne inanmış açık tehditler.

2025 yılı itibarıyla Avrupa genelinde yalnızca bu yıl kayıtlara geçmiş 850'den fazla nefret suçu işlenmiş, bu suçların büyük bir bölümü Müslümanlara, Türk kökenli vatandaşlara ve göçmen topluluklara yönelmiştir. Bu veri yalnızca bir sayı olarak görülse de aslında uluslararası toplumun karşı karşıya olduğu vicdani sorumluluğun ve ihmallerin birer göstergesidir. Nefret suçları yalnızca bireylere yönelik saldırılar değildir, aynı zamanda toplumların birlikte yaşama iradesine, farklılıklarla bir arada var olma çabasına indirilen sistematik darbelerdir. Bu nedenle ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı mücadele etmek, göçmenleri korumanın ötesinde ortak medeniyetimizi savunmaktır.

Son yıllarda Avrupa başta olmak üzere dünyanın pek çok ülkesinde artan İslam ve yabancı düşmanı saldırılar artık münferit değerlendirilmemelidir. Özellikle bu konu, bu noktada verdiğimiz mücadelede belki de bir aşmamız gereken en önemli kısım, bu olayların münferit, bireysel saldırı olarak değerlendirilmemesidir. Çünkü işte Almanya'ya gittiğimizde, bir aileyi ziyaret ettiğimizde karşımıza çıkan, işte oradaki temsilcilerle, hukukçularla görüştüğümüzde, oradaki yerel yöneticilerle görüştüğümüzde "Bu münferit saldırdır." deyip bir şekilde üstü örtülmeye çalışılan bazı durumlarla karşılaştık ama münferit saldırı dediğimizde olay başka bir noktaya gidiyor; o yüzden bence önce kavramsal olarak bunu oturtmamız lazım.

Bu utanç vesikası olarak işlenen nefret suçları toplumsal güveni, bir arada yaşam kültürünü, hukukun üstünlüğünü ve insan onurunu hedef almaktadır. Türkiye, bu karanlık eğilimlere karşı açık, net ve tutarlı bir duruş sergilemektedir. Bunu da sadece misyon şeflerimiz bulundukları ülkelerde işlenen bu tür suçlara karşı vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın haklarını kararlılıkla korumak için attıkları adımlarla değil, dünyanın dört bir yanında tüm parlamenterlerimizin yürüttükleri parlamenter diplomasi faaliyetleriyle de görüyoruz. ırkçılık, ayrımcılık ve nefret suçlarına karşı yürüttüğümüz mücadele yalnızca ülkemize sığınanlara değil, tüm dünyada adaletin, eşitliğin ve insan onurunun korunmasına yönelik saygın bir duruştur.

Türkiye, farklılıkların tehdit olmadığı, aksine zenginlik olduğuna inanan bir medeniyetin mirasçısı olarak hoşgörü ve birlikte yaşam kültürünü koruma konusunda kararlıdır. Maalesef, medeniyet kodlarımıza yakışmayacak şekilde, özellikle sosyal medya platformları üzerinden yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik hedef gösterme girişimleri olmaktadır. Bu vatandaşlarımız yazın bazı olaylarla karşılaştığında ülkemizin adı ve algısıyla alakalı bir sıkıntı oluşmaması için bunu birçok yerde açıklamaktan geri durmuşlardır, bunu özellikle belirtmek istiyorum. Biz bazı ailelerimizi ziyaret ettik, işte, sizler de biliyorsunuz, gelirken işte arabalarına asit atılan vatandaşlarımız oldu ama bunlar hiçbir zaman, hiçbir yerde, basın önünde konuşmak istemediler çünkü ülkemizde böyle bir şeyle karşılaştıklarının duyulmasını istemediler, bunu da özellikle belirtmek istiyorum. Bu tarz girişimleri tetikleyenler aynı zamanda ülkemiz göç politikalarına da türlü asılsız ithamlarla ket vurmaya çalışanlarla aynı kişilerdir; mücadele etmemiz gereken bu mantıktır, bu zihniyettir.

Bu tür nefret suçlarına karşı Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak diplomatik, hukuki ve insani tüm araçlarımızla mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz çünkü biz Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde nefretin karşısında vicdanını, ayrımcılığın karşısında hukuku, öfkenin karşısında sağduyuyu temsil etmeye kararlıyız. Yurt dışında yaşayan her bir vatandaşımızın, her bir kardeşimizin yanında olduğumuzu bir kez daha güçlü şekilde vurguluyoruz. Bu kararlılıkla uluslararası toplumu da samimiyetle sorumluluk almaya, nefret suçlarına karşı ortak bir duruş sergilemeye davet ediyoruz.

Değerli hazırun, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız için konsolosluk hizmetleri hem bireysel haklarının korunması hem de ülkemizle olan bağların sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi açısından hayati öneme sahiptir. Resmî belgelere erişim, oy kullanma hakkı ve demokrasiye katılım, evlilik ve miras gibi Medeni Kanun'umuzun getirdiği yükümlülükler, askerlik hizmeti, ticaret ve eğitim işlemleri gibi birçok iş ve işlem konsolosluklarımız vesilesiyle yürütülmektedir. Bunların yanında, konsolosluklarımız sadece bürokratik iş ve işlemleri gerçekleştirmez, aynı zamanda millet varlığımızın içinde bulunabileceği acil durumlarda veya kriz anlarında güvenlik, hukuk ve vatandaşlık haklarının güvencesidir. Bu sebeple, bugün burada ağırlayacağımız Genel Müdürlüğümüz vesilesiyle dünyanın dört bir yanındaki millet varlığımızla ilgili yurt içinde ve bulundukları ülkelerde ne gibi çalışmalar yaptığınızı dinleyip sorularımızı sorma fırsatı bulacağız, görüşlerimizi ifade etme fırsatı bulacağız.

Her birinize katılımlarınız için tekrar şükranlarımı sunuyorum.

Genel Müdürlüğümüzün sunumlarına geçmeden önce basın mensuplarımıza teşekkür ediyoruz. Toplantı gündemimize geçmek istiyorum.

Eğer arzu ederseniz, dilerseniz şöyle bir yol izleyelim: Sunumlarını gerçekleştirsinler Sayın Genel müdürümüz ve ekibi, bu sunumdan sonra da biz -daha önceki toplantıdan edindiğimiz tecrübe de bu şekilde- herhangi bir süre kısıtlamamız olmadan, istediğimiz gibi sorularımızı soralım eğer Genel Müdürlüğümüzün ve ekibinin de vakti varsa. O yüzden toplantıyı biraz erken saate aldık, tam da bu sebeple rahat bir vaktimiz olsun diye.

Şimdi toplantı gündemimize geçmek istiyorum.

UTKU ÇAKIROZER (Eskişehir) - Sayın Başkanım, söz istedim ama...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 3

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bahsettiğiniz yani usule ilişkin söz istedim, teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdür sunumunu yapacak, onun sunumuyla ilgili soruların yanıtlarını zaten konuşacağız ama ben Komisyonumuzun işleyişine ilişkin birkaç hususu dile getirmek istiyorum; onu şimdi mi, daha sonra mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun, şimdi dile getirin.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Öncelikle, yaptığınız konuşma, sizin kendiniz ve diğer kurumlarla yürüttüğünüz faaliyetler konusunda verdiğiniz bilgilendirme için teşekkür ederim.

Benim -diğer arkadaşlarım katılırlar mı, bilemiyorum ama- temel sıkıntım, Komisyonun az toplanmasıdır.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Doğru.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Söylediniz, siz de dikkat çektiniz gerekçelerine ama bu gerekçeler kabul edilemez yani Komisyonun üyesiysek o Komisyonun toplanmasını sağlamamız gerekiyor hepimizin, sadece size söylemiyorum. Daha sık toplanmamız lazım, bu düzenin adını da koymamız lazım; üç ay, altı ay yani böyle... İki yıl olmuş, biz 2'ncisini yapıyoruz. Yani bir tanesinde sizi Başkan olarak seçmek için toplandık, sonra Yurtdışı Türkler Başkanlığı geldi galiba.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Yedi saat süren, uzun bir toplantı yaptık o zaman.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Ama işte yani bir toplantıya yüklenmek yerine kurumlar da bunu bilirlerse bence düzgün... Gerçekten çok ciddi sıkıntılar var. Vatandaşların sorunlarına gelmeden önce sizin de işaret ettiğiniz, işte, yükselen aşırı sağ, ırkçılık, bunların hepsi insanımızı etkiliyor. Sadece Avrupa'da yaşayanlar değil, Balkanlardakilerin ayrı sıkıntıları var, diğerlerinin ayrı sıkıntıları var; belki bunları konuşmamız lazım, düzenli toplanmamız lazım, hangi kurumların dinlenmesine ihtiyaç varsa düzenli çağırılması lazım, onların da gelmesi lazım en üst düzeyde. Sağ olsun, gelen Sayın Genel Müdürümüze ve ekibine ben de teşekkür ediyorum.

Ayrıca, yine daha önce de ifade etmiştik, bizim gerek Balkanlarda olsun gerek Avrupa'da yani vatandaşlarımızın yoğun yaşadığı -bazıları vatandaşımız, bazıları o ülkenin vatandaşlığını almış, bizim kendi kardeşlerimiz- ülkelerde bence sorunlarını yerinde de dinlememiz lazım. Onların kendi örgütleri var, çok çeşitlilik var, çok seslilik var; bizim onları dinlememiz lazım. Çünkü biz değişik vesilelerle gittiğimizde yurt dışına, başka görevlerimizde gittiğimizde komisyonun, giden heyetin lideri bir şekilde organize ederse toplu olarak dinleme ya da öyle olmazsa bireysel olarak gittiğimiz bir yerdeki vatandaşımız... Her yerde karşılaşıyoruz, gerçekten her birinin derdi var. O yüzden o konuda da bir düzenleme yapmamız gerektiğine inanıyorum ben. Bahsettiniz, sağ olun, bilgilendirdiniz ama bunların çoğundan Komisyon üyeleri olarak bizim bilgimiz yok yani yaptığımız bazılarının... Eminim, hepsi iyi niyetle ve ülkemize ve oradaki vatandaşlarımıza faydalı olsun diyor ama belki bizlerin bilgisi olsa; bilgi aldığınız, bir araya geldiğiniz kurumları bizim burada dinleme imkânımız olsa -akıl akıldan üstündür- belki de o anda aklınıza gelmeyen önerileri de bizim sunma imkânımız olacak.

Bu noktada ben daha fazla toplantının insicamını bozmak istemiyorum ama ciddi sıkıntılar... Gerek iktidar partisinin gerek muhalefet partilerinin bu seçimde olsun bir önceki seçimde olsun bu sıkıntıları tespit ederek verdiğimiz taahhütlerimiz var yurttaşlarımıza. Hiçbirini yapmış değiliz. "Yaptık." dediklerimiz yarım yamalak, bunları en iyi sizler biliyorsunuz. Ortada önemli fırsatlar var çifte vatandaşlık gibi. Çifte vatandaşlıktan -az sonra konuşacağız, çok fazla detaya girmeyeceğim ama- yurttaşlarımızın faydalanmasını sağlayamamış durumdayız. Bunu bir iktidar eleştirisi olarak söylemiyorum, ben Meclis kürsüsünde konuşurken de bunu hepimizin bir ayıbı olarak görüyorum. Yani ortaya çıkan, yıllardır istediğimiz bir fırsattan ülkemiz, vatandaşımız faydalanamıyorsa bunun nasıl çözüleceğini oturup burada konuşmamız lazım; burada, üst Komisyonunda, Genel Kurulda.

O yüzden, ben, başta siz olmak üzere tabii ki, buraya katılan ve katılmayan üyelerimizin hepsinin bu konuya istekleri olduğu için burada olduklarını, Komisyonunda olduklarına inanıyorum, düşünüyorum. Bence daha fazla toplanıp, daha fazla kurumla bir araya gelip, ne yaptıklarını sorup yapıcı önerilerimizi, bize aktarılan eleştirileri aktarmamızda fayda var.

Yine, hem Balkanlarda hem özellikle Almanya gibi, Fransa, Hollanda gibi vatandaşlarımızın yoğun yaşadığı yerlere -imkân dahilinde tabii ki- gidip, vatandaşlarımızın çatı örgütleriyle bir araya gelip yerinde dinlememizde, oradaki konsoloslukları burada nasıl dinliyorsak... Orada da belki konsolosluk çalışanlarımızla da bir araya gelir... Onların da dertleri var, biz bir araya geldiğimizde onları da biliyoruz yani. O yüzden, biraz daha, Komisyonumuzun, sizlerin az önce bizimle paylaştığınız ve eksikliğini sizin de hissettiğinizi konuşmanızdan anladığımız, daha fazla bir araya gelme, daha fazla kurumlarla bu konuların çözümü noktasında mesai yapma ve daha sonra da elde ettiğimiz ürünü, sonucu Meclisin ilgili kurumlarıyla yani kanun teklifiyse kanun teklifi, torba yasa geliyorsa orada gerekirse birlikte gidip, grup başkan vekilleriyle konuşup "Bu torbada şunun da olması lazım." gibi inisiyatifleri almamız gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda liderliğinize güveniyorum, inanıyorum.

Toplantının hayırlı olmasını diliyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Çok teşekkür ediyorum.

O zaman, hazır siz söylemişken ben de teşekkür ederim. Aslında Utku Bey'le bazen Dışişleri Komisyonu çıkışında da görüşüyoruz, diğer parlamenter arkadaşlarımızla da bir araya geldiğimizde konuşuyoruz; yurt dışı Türklerle alakalı konular bizim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 4

bence de siyasi olarak en az ayırdığımız, siyasetten ve politize olmaktan en fazla uzak olan konular. Bu önemli bir şey. Utku Bey'in işaret ettiği süre bence makul bir süre. Yani herkes için de uygunsa biz Komisyon toplantımızı 3 ayda 1'e -bence doğrudur- bağlayalım ve bütün Komisyon üyelerimizden de şunu isteyeyim ben: Görüşlerini dinlemek istediği ve bir şekilde sunum almak istediği kurumlarla alakalı Komisyonumuzun yasama uzmanı arkadaşlarımıza bilgi verilirse biz de uygunluklarına göre onu sırayı alır, o şekilde bir yol izleriz.

Ben tekrar teşekkür ediyorum ve güncel duruma ilişkin sunumlarıyla ilgili Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Hizmetleri ve Yurt Dışında Yaşayan Vatandaşlar Genel Müdürü Büyükelçi Sayın Gülsun Erkul'a sözünü bırakıyorum.

Buyurun Sayın Erkul.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Öncelikle, Dışişleri Bakanlığı adına, Konsolosluk Hizmetleri ve Yurt Dışında Yaşayan Vatandaşlar Genel Müdürlüğü adına bizlere bu fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum ve tüm vekillerimizi, mesai arkadaşlarını saygıyla selamlıyorum.

Ben yurt dışındaki vatandaşlarımıza sunduğumuz bütün konsolosluk hizmetlerinden sorumlu bir Genel Müdürlükteyim, kuvvetli bir ekiple çalışıyorum. Bugün aslında biraz da görev dağılımımızı -ilk defa bir araya geldiğimiz için- sizlere tanıtmak için kalabalık bir ekiple geldik. "Kalabalık" diyorum çünkü merkezde zaten çok da fazla kimse kalmadı yani aslında bizim açımızdan aşağı yukarı bu kadarız.

Eğer müsaade ederseniz Sayın Başkan, ben sunumuma başlamadan önce arkadaşlarım da kendilerini çok kısa tanıtabilirler mi? Çünkü konsolosluk işi hem bizim hem de yurt dışındaki mesai arkadaşlarım açısından tam bir ekip çalışması gerektiriyor.

Buyurun lütfen.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Çok teşekkürler.

Sunumuma başlamadan önce son bir kez daha bunu bize verilmiş bir fırsat olarak gördüğümüzün de altını çizmek istiyorum. Sizin kıymetli sorularınız, yorumlarınız, önerilerinizi doğrudan almak bizim için bir şans olacak. Bunun için de tekrar teşekkürlerimi sunarak sunumuma başlamak istiyorum.

Öncelikle, yurt dışındaki başkonsolosluk ağımdan bahsedeceğim. Dünya çapında geniş bir ağa sahibiz. Yurt dışında yaklaşık 7,5 milyon vatandaşımız yaşıyor, bunlara 99 başkonsolosluğumuzla hizmet veriyoruz. Belki burada yazmıyor ama 99 başkonsolosluğa 142 büyükelçiliğimizin konsolosluk şubesini de eklememiz gerekiyor çünkü bazı başkentlerde başkonsolosluğumuz yok, doğrudan büyükelçiliklerimizin konsolosluk şubeleri hizmet veriyor. Biliyorsunuz dış temsilcilik ağı bakımından dünya sıralamasında 3'üncüyüz ama başkonsolosluk bakımından hemen hemen ilk sıradayız. Konsolosluk işlem hacmi açısından da rekor seviyelerde işlem gerçekleştiriyoruz. 2024 konsolosluk işlem sayımız yıllık yaklaşık 3 milyon seviyesine ulaştı. Sadece vatandaşlarımızın en yoğun yaşadığı Almanya'da 14 başkonsolosluğumuz faaliyet gösteriyor; Almanya'yı Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri izliyor. Bu konsolosluk ağıımızı genişletmek yönünde de vatandaşlarımızın veya oradaki başka ticari, ekonomik, siyasi ihtiyaçlara göre yeni başkonsolosluklar açma konusunda da hızlı adımlar atıyoruz. En son Kazakistan, Türkistan, Necef, Oran ve Çengdu'da başkonsolosluk açtık. Vatandaş yoğun başkonsolosluk açısından ise en son açtıklarımız İngiltere, Manchester ve Almanya'daki Kassel. Bundan sonraki grafiğimizde aslında yurt dışındaki başkonsolosluklarımızın ülkelere göre dağılımını görebilirsiniz. Burada belki dikkatimizi çeken şey -hepsi tek tek okunmuyor- vatandaşlarımızın yoğun yaşadığı ülkelerde ağırlıklı hizmet verdiğimiz görebilirsiniz. İşte bunlar Almanya, Fransa, Amerika diye devam ediyor; bu grafik başkonsolosluk sayımıza göre. Başkonsolosluklarımızın dışında yurt dışında ayrıca yüz adet fahri konsolosluğumuz bulunmaktadır. Fahri konsolosluklarımız başkonsolosluklarımız kadar konsolosluk hizmeti vermiyorlar ama imza tasdiki veya orada zorda kalan vatandaşlarımıza ulaşmada, yerel mevzuatta bazen sorun yaşanıyor, sorunları aşmada gene de bize destek oluyorlar, o yüzden bunları da konsolosluk ağıımızın içinde sayıyoruz. Biraz sayılarla baktığımızda -demin de sıralamıştım aslında- Almanya, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri en çok başkonsolosluğumuz olan ülkeler. Burada aslında Amerika Birleşik Devletleri Başkonsolosluk sayısı olarak 6 ama Washington Büyükelçiliğimizin altında konsolosluk şubesi de var, aslında 7 merkezde hizmet yürütüyor Amerika'da. Almanya'daki Türk vatandaşı sayısı yaklaşık 3 milyon 600 bin civarında, bunun içinde tabii Türk toplumu yani vatandaşlıktan izinle çıkmış kişiler yok, onlarla beraber baktığımızda en yoğun nüfusumuzun olduğu, Türk toplumunun en yoğun olduğu ülke Almanya, onu Fransa hemen akabinde izliyor. Bizim temsilcilik açma sayımız da gördüğünüz gibi vatandaşlarımızın sayılarıyla doğru orantılı gidiyor. Nitekim, en fazla konsolosluk işlemi yaptığımız başkonsolosluklarımızın sıralaması da hemen hemen orada yaşayan vatandaş sayımızla doğru orantılı. Bu bir nebze de konsolosluklarımızda ağırlıklı olarak vatandaşlarımıza dönük hizmet yaptığımızın bir göstergesi aslında. En altta konsolosluk şubesi olan büyükelçiliklerimizin işlem sayıları var. Burada belki dikkatinizi "Niye Podgoritsa Büyükelçiliği 2'nci sırada?" diye çekebilir. Onu ilk gördüğümde istatistiksel olarak ben de sordum, orada oturum izni almak için yerel mevzuat açısından bir adli sicil belgesinin konsolosluktan alınması gerekiyormuş, aslında e-devlet üstünden de alabiliyorlar ama yerel mevzuat öyle gerektirdiği için oradaki vatandaşlarımız sıklıkla büyükelçiliğimize geldiği için oradan o 2'nci sırada, hani merak edersiniz diye onu açıklamak istedim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 5

Bu grafiğimizde yıllar içinde artan konsolosluk işlem hacmimizi görüyorsunuz. 2004 yılında 147 binken -son yirmi yıla baktık- 2024 yılında yaklaşık 3 milyon işlem gerçekleştirdik. Bu grafikte 2019 ve 2020'de bir azalma var, onlar tamamen aslında Covid dönemine denk geliyor. Biliyorsunuz Covid döneminde doğrudan işlem yaptırmakta zorlandık vatandaşlarımız, misyonlara gelemediler, işte kısıtlamalar sebebiyle tek düşüş orada yaşandı. Son yıllardaki artışı da aslında şöyle açıklamamız gerekiyor: Bir on yıl öncesine bakarsak, 2024-2014'e bakarsak, 2014, 2013, 2012 bizim yeni pasaporta geçtiğimiz yıllar, pasaportlarımızı yurt dışında on yıllık vermeye ilk o zaman başladık. On yıllık verdiğimiz için o pasaportlar on yıl sonra bitti, o yüzden de 2023-2024'te pasaport yenilediğimiz için işlem hacmimizde çok ciddi bir artış gözüküyor. Biz dış temsilciliklerimizde işlem hacmi, dış temsilcilik sayısı olduğu kadar hizmet çeşitliliği bakımından da yani verdiğimiz hizmetlerin çeşitliliği bakımından da diğer ülkelere göre çok önde geliyoruz. Yurt dışındaki başkonsolosluklarımızda aslında bir nevi nüfus müdürlüğü, askerlik şubesi, noter, aklınıza gelebilecek Türkiye'deki bütün devlet kurumlarının temsilciliğini de orada yürütüyoruz. Bu, her ülkede olan bir şey değil ama yurt dışında 7,5 milyon vatandaşımız olduğu için, bu kadar geniş yelpazede bir işlem gerçekleştirdiğimiz için aslında gurur duyuyoruz, bunu da daha fazla geliştirmek için aslında ciddi bir gayret sarf ediyoruz.

Çok kısaca burada hepsi yok ama ilk başlarda gelen yaptığımız işlemleri sıralarsak; bütün ahvali şahsiye işlemleri, evlenme işlemleri, Türk vatandaşlığının kazanılması, kaybı, çok vatandaşlık işlemleri, pasaport, askerlik, noterlik zaten onlar bilinen işlemlerimiz, adli iş birliği konusunda ciddi bir mesai harcıyoruz. Yeni uygulamalar hakkında detaylarına sonra gireceğim, tebligat işlemleri önem kazanmaya başladı. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın -komisyonunuzun da ilgi alanlarından biri olduğunu düşünüyorum- bulundukları yerlerde Türkiye'deki seçimlerde oy kullanmaları konusunda da biz sorumluyuz. Ayrıca, bizim Genel Müdürlüğümüz sorumlu değil ama başkonsolosluklarımız ve büyükelçiliklerimiz bulundukları ülkelerdeki vize işlemlerini, vize müracaatlarını alıyorlar, ayrıca tasdik işlemlerini gerçekleştiriyorlar.

Biz vatandaşlarımıza dönük hizmetlerimizde genel bir anlayış olarak "Hizmetleri nasıl iyileştirebiliriz?" odaklı yaklaşıyoruz. Her ne kadar başkonsolosluklarımızın sayısı oldukça yüksek olsa da coğrafi olarak vatandaşlarımız her zaman başkonsolosluklara izin alıp gelemiyorlar veya geniş coğrafyadaki ülkelerde maddi olarak zorlanıyorlar. Bizim çözüm olarak kendi altyapımızda geliştirdiğimiz bir bilişim sistemiyle düzenli aralıklarla talep doğrultusunda vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelere başkonsolosluğumuz olmasa da küçük bir ekip göndererek "gezici konsolosluk" hizmeti adı altında bir servisimiz var. Aslında bunu da her yıl imkânlar dâhilinde artırmayı hedefliyoruz. Bundan dolayı da vatandaşlarımızdan doğrusu çok olumlu geri dönüşler alıyoruz, çok memnun kalıyorlar bu hizmetimizden. Bunu tabii, yaparken hepsinin iletişim bilgilerini önceden duyurmak -çünkü bir gün veya maksimum iki günlük gidişler oluyor- bunun ön planlaması toplantıların verimli geçmesi açısından önemli oluyor.

Son yıllarda vatandaş odaklı konsolosluk hizmetlerimizde yaptığımız iyiliklerden bir tanesi de geniş coğrafyalardaki ülkelerde görev yaptığımız için vatandaşların bilfiil başkonsolosluklara veya büyükelçiliklere gelmeden evlerinden hizmet almalarına dönük ciddi çalışmalardır. Çevrim içi hizmetlere bilişim altyapısıyla öncelik vermeye çalışıyoruz. Burada birçok ilerleme sağladık ama ilk aklımıza gelenler sanal ve fiziki POS'lardan işlemlerin ödemelerini almaya başladık. Bir randevu modülü geliştirdik zaman kısıtlamalarına yardımcı olmak için. Yurt dışında düzenlenen vekâletnamenin Türkiye'deki noterler tarafından -gene bu bilişim altyapısı oluşturduk- doğrudan görüntülenmesini sağladık. Aksi takdirde yurt dışında vekâletname düzenlemekten imtina ediyordu vatandaşlar çünkü o burada gözükmediği zaman doğruluğu teyit olmuyordu, daha meşakkatli bir süreçti.

Detaylarını biraz sonra anlatacağım e-Tebligat konusunda ciddi bir mesafe kat ettik. Ayrıca, e-Devlet uygulaması altında yeni hizmetlerimiz var. Bu manada biraz önce söyledim, yurt dışında e-Devlet şifresini doğrudan veriyoruz, 2010'da başladık buna; sadece bu yıl yani sadece 2025 içinde verdiğimiz e-Devlet şifresi sayısı 103 bin civarında. Mavi Kart hamilleri de e-Devlet kullanıcıları olabilmekte. E-Devlet şifresini yurt dışındaki misyonlarımızdan gerek Mavi Kart sahipleri gerek Türk vatandaşları çok kolay bir şekilde alabiliyorlar.

Hizmetlerimizin geliştirilmesi bağlamında e-Devlet platformunda "Dışişleri Bakanlığı" altında "Çevrimiçi Konsolosluk İşlemleri" uygulamasına geçtik. Bu sayede e-Devlet kullanıcıları bu platformun altına girerek adli sicil belgelerini, doğum, evlenme ve nüfus kayıt örneği gibi bazı evraklarının başvurularını doğrudan kendi e-Devlet hesaplarından yapabiliyorlar böylece temsilciliklere gitmelerine gerek kalmıyor; bu evraklar kendilerine posta yoluyla daha sonra ulaştırılıyor. Bu da hem onlara kolaylık oluyor hem bizim işlemlerimize misyonlarımızdaki kalabalık açısından bir faydası oluyor. Bunların da geliştirilmesi, daha fazla hizmetin bu kapsama alınması yönünde çalışacağız.

Çok kısa vadede 4 yeni hizmetin daha e-Devlet'e entegre edilmesini tamamlamak üzereyiz. Vatandaşlarımız şu anda konsolosluklardaki randevularını "www.konsolosluk.gov.tr" diye özel bir sistemimiz var, onun üstünden alıyorlar; randevularını da doğrudan e-Devlet üzerinden almaları üstünde çalışıyoruz. Yine, misyonlarımızda yapılan tüm işlemlere oradan ulaşabilmelerine, vize rejim tablosuna erişim sağlanabilmesine, bunların da sisteme entegre edilmesine çalışıyoruz.

Üstünde durduğumuz bir konu da "Yurtdışı Acil Durum Formu" isimli bir hizmetin devreye alınması, bunu planlıyoruz çünkü bazen acil durumlarda vatandaşlarımıza ulaşmakta, irtibat bilgilerini almakta zorlanıyoruz; çeşitli yöntemlerimiz var onları toplamak için ama vatandaşın doğrudan bize e-Devlet üstünden de ulaşmasını hedefliyoruz. Biliyorsunuz, e-Devlet'in ulaşılabilir tek bir kapı olması hedefleniyor; biz onun için kendi sitemiz üstünden verdiğimiz hizmetleri peyderpey e-Devlet altına alma yönünde çalışacağız.

Vatandaşlarımızdan büyük memnuniyet alan son uygulamalarımızdan biri de e-Tebligat uygulaması, bu artık yurt dışında da mümkün olmaya başladı. 2023 Haziran ayında yurt dışı temsilciliklerimizce açılan e-Tebligat adres sayısı 892, e-Tebligat sayısı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 6

da 900 civarlarındayken mayıs yani bu ay itibarıyla, 2025 itibarıyla e-Tebligat hesap sayısı 42 bine ulaştı. Bunun çoğaltılması yönünde ciddi bir çaba harcıyoruz çünkü bu gene vatandaşlarımız açısından büyük kolaylık sağlayacak. Tebligatlar, biliyorsunuz eğer e-Tebligat olmazsa çok meşakkatli bir süreç, dış temsilciliğe geliyor, orada o bulunduğunuz ülkenin mevzuatına göre posta yoluyla yapmanız gerekiyor; posta gidiyor, buluyor, bulamıyor, kişiye ulaşabiliyoruz, gecikmeler yaşanıyor. e-Tebligat hesabını ne kadar çok vatandaşımızın açmasını sağlarsak aslında birçok mağduriyeti de engellemiş olacağız.

Vatandaşlarımıza olduğu kadar aslında Mavi Kartlılara sunulan hizmetlerin geliştirilmesi yönünde de çalışıyoruz. "Mavi Kartlı" derken aslında burada özetliyoruz, Türk vatandaşlığından izinle çıkmış kişiler ve alt soylarından bahsediyoruz. Son dönemde yapılan iyileştirmeler kapsamında Mavi Kartlı kişilerin kamu kurum ve kuruluşlarında işçi veya sözleşmeli personel olarak çalışması mümkün hâle geldi. Yurt dışı borçlanma yoluyla emekli olmalarının önü açıldı. Araçlarının da -Türk vatandaşlarına tanınan haklar gibi- Türkiye'de iki yıl süreyle kalmasına imkân tanındı. Yine, KPSS, ALES'e girme hakkı tanındı. KOSGEB teşviklerinden yararlanmaları sağlandı. Ayrıca, Kredi Yurtlar Kurumu kredisi alma hakkı da bu kişilere tanındı.

Ayrıca, son dönemde 2023'ten itibaren Mavi Kartlar da yenilendi, eskiden çok daha ilkel bir kart veriliyordu; şu anda gelişmiş, yüksek güvenlikli ve yeni teknolojilerle uyumlu bir kart veriliyor. 2023'ten itibaren Mavi Kartları da temsilciliklerimizde veriyoruz.

Bütün verdiğimiz konsolosluk hizmetlerinin detayına girmeyeceğim ama son yıllarda yaptığımız bazı yenilikleri vatandaş memnuniyetine göre sıraladık, sadece onlardan bahsediyoruz yani daha fazla yenilik var ama çok vaktinizi almamak için detaylara girmeyeceğim. 2018'den itibaren yurt dışında gerçekleşen boşanma kararlarını nüfus kütüğüne tescil işlemlerinde biz yurt dışındaki temsilciliklerimizde almaya başladık. Dış temsilciliklerimizde dövizle askerlik ödemelerinin yapılması mümkün artık. Yine, 120'den fazla temsilciliğimizde 14 para birimi üzerinden sanal POS ödeme sistemini kurduk. Bahsetmiştim, vekâletnameler için noterliklerde anlık görüntüleme mümkün hâle geldi. Sürücü belgesi yenileme başvurularını almaya başladık. Almanya'daki temsilciliklerimizde fiziki POS cihazıyla ödeme alınmaya başlandı. Ayrıca, biraz sonra detaylarına gireceğim, konsolosluk çağrı merkezimiz var, orada uluslararası işaret diliyle ve çağrı almaya başladık.

Diğer yenilikler, e-Tebligat'tan bahsettim, e-Tebligat adresi vermeye başladık. Türkçe dâhil 41 dilde adli sicil belgesi düzenlenebiliyor, gene bahsetmiştim Mavi Kart'ta iken yeni tip Mavi Kart başvurularını alıyoruz ayrıca, detaylarına sonra gireceğim ama yeniden Türk vatandaşlığını kazanma ön başvurularının çevrim içi alınması ve vatandaşlık başvuru süresinin e-devlet üzerinden takibine imkân tanındı. Bu niye önemli? Bu madde önemli çünkü Sayın Vekilim biraz önce bahsetti, Almanya'daki kanun değişikliğinden sonra yeniden Türk vatandaşlığına geçişlerde kolaylaştırıcı unsurlardan biri oldu bu husus, o yüzden burada altını çizmek istedim.

Genel Müdürlüğümüz olarak gerçekleştirdiğimiz hizmetlerden biri de yurt dışındaki seçimleri 2014 yılından beri büyükelçiliklerimiz ve başkonsolosluklarımızda da gerçekleştiriyoruz. 2014'ten son seçimlere kadar toplam yurt dışında 7 seçim düzenledik. Her düzenlediğimiz yurt dışı seçiminde aslında bir önceki tecrübemizden yararlanarak "Bu hizmeti nasıl daha iyi hâle getirebiliriz?" üstünde sizlerin de önerilerini alarak kendimizi geliştirmeye çalıştık ve şu anda Ankara'daki bir çok büyükelçilik bizden randevu alıp aslında yurt dışındaki seçimleri nasıl gerçekleştirdiğimiz konusunda bizden fikir alıyorlar, en iyi örneklerden biri hâline geldik. Yaptığımız en önemli değişiklikler oy verme saatleri Türkiye'ye göre çok daha uzun, 09.00-21.00. İlk seçimlerde bir randevu sistemi koymuştuk, onu kaldırdık, randevusuz gelinebiliyor. Oy verme işleminde temsilcilik ayırımına son verildi, ilk seçimlerde herkes kayıtlı olduğu yani Türkiye'deki gibi kayıtlı olduğu seçmen bölgesinde gidip oy verebiliyordu, onun sıkıntılarını gördük, o ayırımı son verildi. Oy verme günleri kabin ve sandık sayısı artırıldı ve vatandaşlarımız daha çok hafta sonları geldiği için hafta sonu sandık sayısının hafta içine göre daha fazla artırılmasına imkân tanındı. Bunların hepsini, tabii, ben "yapıldı" şeklinde cümlelerimi ifade ettim, belki yanlış oldu, bunların hepsi Yüksek Seçim Kurulunun bizden talep ettiği ve bizim imkânlarımızla onlara yaptığımız öneriler sonucunda onların aldığı kararlar çerçevesinde yapılıyor. Bu, benim saydıklarımın aslında yurt dışında yaşayan seçmenin Türkiye'deki seçimlere olan ilgisini nasıl arttırdığı ve hizmetlerin kolaylaştırılmasının nasıl işe yaradığını gösteren bir tablo. Belki rakamları tam göremiyor olabilirsiniz ama mesela 2014'teki ilk seçimde yurt dışında 1.186 sandık kurmuşuz, 2022 seçimlerinde ise yurt dışında kurduğumuz sandık sayısı 5 bin küsur. Bunun sonuçlarını katılım oranlarıyla da görmek mümkün. 2018'deki katılım oranı yüzde 18 iken 2023 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda yüzde 53, ikinci turunda yüzde 56'lık bir seçmen sayısına göre katılım oranına eriştik. Bu da süreç içinde yapılan iyileştirmelerin aslında işe yaradığını gösteren bir sayı. Burada da bu grafikte sanıyorum sayılar daha iyi gözüküyor, katılım oranının yıllar içinde yurt dışında düzenlenen 7 seçimde yurt dışındaki seçmenin katılım oranlarının nasıl arttığını gösteren bir tablo. En son bıraktığımız yer, 2023 28'inci Dönem milletvekili ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde birinci turda 27 Nisan-9 Mayıs'ta daha uzun bir sürede sandık açtık, ikinci turda daha kısa açmak zorunda kaldık çünkü o oyların Türkiye'ye getirilmesi süresi ve seçim kararı alındıktan sonraki bazı hukuki kısıtlamalar sebebiyle daha kısa bir sürede sandık açtık ama kısa süreli açmış olmamıza rağmen ikinci turdaki katılım oranı birinci tura göre daha yüksek oldu. Bu da bizim için memnuniyet verici bir gelişme oldu. Toplam 73 ülkede 151 temsilcilikte sandık açtık. Son seçimlerdeki en önemli değişikliklerden biri de temsilciliğimizin bulunmadığı, yine, vatandaşımızın yoğun olarak yaşadığı 16 merkezde daha sandık açıldı. Burada ilk turdaki sandık sayısı 5002'nci turdaki sandık sayısı 3.500 civarında. Bunun sebebi de dediğim gibi, yukarıda açıkladığım gibi, ikinci turda daha kısa sürede sandık açtığımız için sandık sayısı doğal olarak düştü ama sandık sayısının düşmesine rağmen, seçmen sayısı değişmemesine rağmen seçmenin katılım oranı arttığı için bir sıkıntı olmadığını düşünüyoruz. En son seçimlerde yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı toplam seçmen sayımız 3.400'dü.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 7

Dönem dönem yurt dışındaki gelişmelere göre ani krizlerde de devreye girebiliyoruz. Hafızalarımızda taze olan bazı olaylar var. Yurt dışında sıkıntı yaşayan vatandaşlarımızın acil durumlara göre bulundukları yerden ülkemizi sağlıklı ve güvenli bir şekilde tahliye edilme operasyonlarını da Genel Müdürlüğümüz dış temsilcilerimizle beraber yürütüyor. En son pandemi sırasında yurt dışından 118 bin kişinin ülkemize güvenli, sağlıklı bir şekilde getirilmesini sağladık. Onun dışındaki veriler, 2011'de Libya'dan başlıyor, gene ülkelerdeki iç karışıklık durumuna göre yaptığımız tahliyeleri sıralıyor. Burada dikkat çeken, en yüksek rakam orada olduğu için onun altını çizmek istiyorum, 2022'de Ukrayna'dan 18 binden fazla kişinin ülkemize tahliyesini gerçekleştirdik.

Bütün bu hizmetleri yaparken yararlandığımız en önemli unsurlardan biri, bizim destek aldığımız en önemli unsurlardan biri konsolosluk çağrı merkezimiz. Konsolosluk çağrı merkezimiz 9 dilde hizmet veriyor, biraz önce söylemiştim, buna uluslararası işaret dili de dâhil, uluslararası işaret dilinde görüntülü aramalarla yardımcı oluyoruz. 2006 yılında kurduk, günlük 20 çağrı alırken bugün itibarıyla günlük 2 bin çağrıyı geçtik. Bu, normal zamanlarda, kriz dönemi hariç rakamlar. Vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı ülkelerde konsolosluk çağrı merkezini uluslararası bir ödeme yapmadan aramalarını mümkün kıldık. Bunun olmadığı yerlerde de gene büyükelçiliklerimizi veya başkonsolosluklarımızı vatandaşlarımız aradığında aslında onlar büyükelçilikten bir personelle veya başkonsolosluktan bir personeli konuştuklarını zannediyorlar ama bastıkları bir tuşla direkt Ankara'daki çağrı merkezimize bağlanıyorlar. Çağrı merkezi yedi gün yirmi dört saat hizmet veriyor. Konsolosluk konularında aklınıza gelebilecek bütün mevzuat bilgileri sahipler, bu personelin özel olarak yetiştiriyoruz. Ayrıca, hayati tehlikenin veya güvenlik endişesinin olduğu durumlarda da vatandaşların konsolosluk çağrı merkezine Whatsapp üzerinden ulaşması mümkün. Konum bilgisi iletebiliyorlar, bu bazen acil durumlarda çok önemli oluyor. Çağrı merkezimiz derhâl temsilciliğimizde irtibata geçiyor, bize bilgi veriyor, olabilecek tüm destek burada topladığımız veriler üstünden desteği daha doğru yerde ve zamanlı yapmayı en azından başarabiliyoruz. Böylece, aslında vatandaşın yaşadığı sorunlar açısından Dışişleri Bakanlığı ve temsilciliklerimiz hiç kapanmıyor diyebiliriz. Onlar bize yirmi dört saat ulaşabiliyorlar Mesela başkonsoloslukların mesai saatleri dışında da ulaşabildikleri için kapandığımızı aslında acil durumlarda hissetmiyorlar.

Yine, merkezde ve aslında başkonsolosluklarımızda yapıyor tabii, bir tasdik şubemiz var. Yurt içinde ve yurt dışındaki birçok belgenin geçerliliğinin olması için imza ve mühür tasdiki yapıyoruz, bunun için de randevu alınarak Bakanlığımıza gelmesi mümkün. Bizim burada tasdik şubemiz var ama yurt dışında da apostil sözleşmesine taraf olmayan ülkelerde taraf olmayan ülkelere ve Apostil yapılamayan belgeler için yine temsilciliklerimiz tasdik işlemi gerçekleştiriyorlar. Onun dışında temsilciliklerimiz aracılığıyla yaptığımız, aslında Adalet Bakanlığı adına yaptığımız en önemli işlerden biri de suçluların iadesi ve hükümlü nakli konuları. Burada bazen ülkemizin güvenliği açısından çok ciddi konular olabiliyor. Hepsinin takibi Adalet Bakanlığının yönetiminde bizim üzerimizden temsilciliklerimizle yapılıyor. Gene yabancı ülkelerin buradaki adli konuları takibi de Genel Müdürlüğümüzden geçerek Adalet Bakanlığı aracılığıyla gerçekleştiriliyor. Örneğin hükümlü naklî taleplerine bakarsak 2015-2025 arasında Türkiye'nin yurt dışından gerçekleştirdiği hükümlü naklî sayısı -yuvarlak olarak- 1.700 civarında, yabancı ülkelerin Türkiye'den nakil talepleri ise 2 bin civarında. Keza iade taleplerimiz de toplam 2.500 civarında 2015-2025 yılları arasında; bunları arzu ederseniz detaylarıyla paylaşabiliriz. Kendi içimizde kendi çalışmalarımızı iyileştirmek için, kendi eksikliklerimizi, hatalarımızı görmek için çok ciddi bir raporlama faaliyetimiz var. Çünkü bahsettiğim gibi çok geniş bir ağı, bu ağı merkezden kontrol etmek ve olası aksaklıkları saptayabilmek için bir raporlama faaliyeti içindeyiz. Günlük yurt dışındaki olabilecek, ilginizi çekebilecek, bir şeyler olup da haberimiz olmadığı durumlar olabileceği için imkânlar dâhilinde sosyal medya ve basın taraması yapıyoruz. Artı, vatandaşlarımız bize birçok kanaldan ulaşabiliyorlar; Konsolosluk Çağrı Merkezine ulaşabiliyorlar, temsilcilik, e-devlet üstünden ulaşabiliyorlar, "konsolosluk.gov.tr" üstünden ulaşabiliyorlar. Düzenli şikâyetler geliyor; bu şikâyetleri aylık bazlı raporluyoruz. Tek tek her şikâyet raporlanıyor, şikâyetin geldiği misyona o şikâyet bazında temas ediliyor. Eğer sistematik bir şikâyet varsa onun nasıl düzeltilebileceği üstünde çalışıyoruz. Bu, bizim kendi kendimize aslında düzeltmek için ciddi bir fayda sağlıyor. Yıllık konsolosluk hizmetleri raporu hazırlıyoruz. Bu da gerek geriye giden unsurları, iyileşen unsurları görmemiz açısından çok faydalı oluyor. Haftalık en yakın randevu raporu çıkarıyoruz. Bunu çıkarmamızın sebebi de aslında ilk şikâyet raporunu düzenlemeye başladık. Vatandaşlarımızdan "Randevu alamıyorum, çok geç randevu veriliyor." gibi şikâyetler yoğunlaştığı zaman bunu haftalık hazırlamaya başladık. Böylece eğer randevu vermede geciken bazı temsilciliklerimiz varsa onlarla temas edip bunu nasıl aşabileceğimiz gerek fazla mesaiyle ya da bazı başka önlemlerle nasıl düzeltilebileceğimiz üstünde çalışıyoruz.

Yine, aylık konsolosluk işlem raporu ve fahri konsolosların verimlilik raporu da keza çalışmalarımıza fayda sağlıyor. Bu sene ilk defa yeni bir uygulamaya daha geçtik. İlk defa Bakanlığımızla, ilgili birimlerimizle beraber bir konsolosluk çalıştayını düzenledik. Bizim Bakanlığımız yapısını eminim Sayın vekillerim, siz hepiniz biliyorsunuz, biz çeşitli yerlerde görev yapıyoruz, sonra bir yere gidiyoruz, sonra geliyoruz, hepimizin heybesinde aslında konsolosluk konularında, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız konusunda ciddi bir birikim oluşuyor. Ayrıca, sizlerin bahsettiği yabancı düşmanlığı, Avrupa'da artan sağ bunların ya da soydaşlarımızın karşılaştığı bazı ayrımcı muameleler, bunlarla hepsiyle doğrudan bizim Genel Müdürlüğümüz ilgili değil. Herkesi dinleyebilmek adına böyle bir çalıştay yaptık, bir sonuç raporu yazdık ve peyderpey hayata geçiriyoruz. Bu sene bunun devamında bir uygulamamız daha olacak. Bir başkonsoloslar...

Hızlanayım mı biraz?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yo, gayet iyi gidiyor.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Peki.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 8

Bu sene içinde bir de ilk defa bir de ilk defa olmak üzere başkonsoloslar konferansı düzenleyeceğiz. Biliyorsunuz, Büyükelçiler Toplantısı düzenliyoruz ama başkonsoloslar toplantısı şimdiye kadar yapmamıştık. İlk defa Ankara'da bütün başkonsoloslarımızı bir araya getireceğiz ve ilgili bakanlıklarımızın ve paydaş kurumlarımızın katılımlarını öngörüyoruz. Eğer biraz önce bahsettiniz başkonsoloslarımızla bir araya gelmeyi, Komisyonumuz uygun görürse, bu toplantıda başkonsoloslarımızı -aslında bu şimdi aklımıza gelen bir husus- Komisyonunuzla da bir araya getirmekten memnuniyet ve şeref duyarız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Çok güzel olur, teşekkür ederiz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Yine, biraz, aslında, çok fazla temsilciliğimiz olduğu için, zaman zaman yaşadığımız sorunlardan biri mevzuatın uygulanmasında tek bir uygulamaya geçmek istiyoruz. Onun için de bu sene bütün başkonsolosları bir kere de burada toplayacağız ama düzenli olarak bölgesel toplantılar bazen muavin konsoloslarla bazen başkonsoloslarla yapıyoruz ve bu toplantılarımıza paydaş kurumlarımızla beraber gidiyoruz. Yani, Nüfus Vatandaşlık, Emniyet Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı, Noterler Birliği, hepsiyle beraber misyonlarımızı bir araya getirip mevzuatta hem nasıl iyileştirme yapabiliriz, vatandaşımızın mevzuatta hangi değişikliklere ihtiyacı var ya da uygulamada farklılıklar varsa, bunları nasıl yeknesaklaştırabileceğimiz üstünde çalışıyoruz.

Son, önemli bir konu olduğu için buna ayrı bir slayt ayırmak istedik. Almanya'daki biliyorsunuz, yeni çıkan Vatandaşlık Yasası'yla çifte vatandaşlık mümkün hâle geldi. Yeniden Türk vatandaşlığını kazanma başvurularının en hızlı ve seri şekilde alınabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi için biz geçtiğimiz ocak ayından itibaren çalışmalara başladık ve biraz önce aslında bahsettiğim iyileştirmeleri yaptık. Bunlardan en önemlisi kolaylaştırılmış ve hızlandırılmış bir çevrim içi başvuru yapılması, mümkün. Bu sayede işte bürokrasi azaldı, sistem üstünden belgeleri yüklüyorlar, getirdiklerinde eksik belge sorunu yaşamıyorlar, böylece bir ön başvuru sağlanıyor ve işlemin çabuk bir şekilde tamamlanmasına çalışıyoruz. Ayrıca, yine Almanya'daki Vatandaşlık Yasası'na daha fazla vatandaşımızın yeniden başvurması için bütün misyonlarımız, 14 Başkonsolosluğumuz ve Büyükelçiliğimiz, 2024 itibarıyla STK'ler, dernekler ve yerel basın organlarıyla aracılığıyla ciddi bir bilgilendirme çalışmasına başladılar. Sadece 2025'in ilk çeyreğinde yani bugüne kadar Almanya'da bu konuda, münhasıran bu konuda 107 toplantı yaptı temsilciliklerimiz. Ayrıca yerel basında da vatandaşlarımıza ulaşmak için 30'u aşkın demeç yayınlandı. Bütün bunları yaparken biraz önce bahsettim, vatandaşlarımıza ulaştığımız dernekler var. Vatandaşlarımız yurt dışında dernekler ve dernekleşme konusunda ciddi çalışmalar içindeler. Bu da bizim için onları bir arada tutmak, ülkemizle olan bağlarını korumak açısından önemli. Bugün itibarıyla bizim kayıtlarımıza göre, vatandaşlarımızın yurt dışında 3.900 derneği mevcut. Bunun ağırlıklı bir bölümü tahmin edeceğimiz üzere Avrupa ülkelerinde, 3 bin küsur. En çok Türk derneğinin bulunduğu 3 ülke de gene vatandaş sayımız da doğru orantılı olarak Almanya, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri. Yurt dışındaki ayrımcılık, ırkçılık ve İslam karşıtlığı konusunda da çalışmalar yürütüyoruz. Özellikle Avrupa'daki vatandaşlarımızın sayısının çokluğu, oradaki gelişmeler elbette kaygı verici. 2023'ten bu yana 800'den fazla Kur'an-ı Kerim yakma dâhil İslam karşıtlığı ve yabancı düşmanlığı nitelikli eylem kayıtlarımız da var. Bunların 540'ı Bunların 540'ı Kur'an-ı Kerim'e, 176'sıysa camilere yönelik. Temsilciliklerimiz bu saldırıların adli makamlar nezdinde takipçisi oluyor. Burada 2024 yılı içindeki bir istatistikimiz var maruz kalan ırkçılık, ayrımcılık ve İslam karşıtlığı, nefret suçlarına ilişkin. Türk camilerine 72, vatandaşlarımıza 15, Kur'an-ı Kerim yakma eylemleri 15. Burada belki şeyi söylemem gerekiyor. Mesela alınan önlemlerin nasıl etkili olduğunu göstermek açısından bu veriyi paylaşmak istiyordum. Kur'an-ı Kerim yakma eylemleri 2023'te çok yüksek sayıdayken, en çok da Danimarka'dayken Danimarka'nın bunu cezai bir suç olarak kabul etmesinin ardından ciddi bir düşüş kaydetti. Bir önceki verimde o çok yüksekken 2024'te sayısının biraz daha az olmasının aslında sebebi bu tip alınan caydırıcı önlemler. Bunların en yoğun yaşandığı ülkeler de Almanya, Hollanda ve Fransa.

Bizim tüm bu istatistikleri tuttuğumuz bir yabancı düşmanlığı modülümüz var. Bu modülü her yerden besliyoruz yani konsolosluk çağrı merkezimiz bu konuda eğitilmiş, vatandaşlarımızın her aramasında geliyor misyonlar, basın, dernekler. Bize ulaşan, yabancı düşmanlığı içeren bütün bu saldırıları bu modülün içine kaydediyoruz. Böylece, merkezden ve tek bir yerden takibi de bizim için kolay oluyor.

Biraz önceki slaytta 2024'ü paylaşmıştım. 2025'te en çok saldırı yapılan ülkeler 1'inci sırada Almanya gene, o değişmiyor ama 2'nci sırada Birleşik Krallık, 3'üncü sırada Fransa var. Yani 2024'e göre 2025'te Hollanda ile Birleşik Krallık şimdilik yer değiştirmiş durumda.

2024 yılındaki saldırıların sadece yüzde 23'ü hakkında soruşturma yürütüldü. Bunların sonuçlarına göre istatistikleri orada görebiliyorsunuz. 8 gözaltı, 4 serbest bırakma, 2 para cezası, 1 uzaklaştırma cezası, 1 psikiyatri hastanesine sevk ve 3 tutuklama kararı var. Toplam 19; yüzde 23'ü 19'a denk geliyor. Burada, tabii 61 saldırıdan yüzde 23 düşük geliyor çünkü biz 161 saldırıda aslında çok mektup gönderme, sosyal medyada tehdit, bunları da sayıyoruz. Onların bazıları hakkında soruşturma açılmasının oradaki ülkelerin mevzuatı açısından mümkün olmaması sebebiyle bu oran düşük gözüküyor.

Bu konuda yaptığımız çalışmalarda neleri kullanıyoruz? Yabancı düşmanlığı -biraz önce bahsettiğim- modülümüz var. Konsolosluk çağrı merkezimiz doğrudan anlık başvuruları alıyor. Gerek modüle kaydedilmesi gerek o anda bir yardıma ihtiyacı varsa hemen misyonumuzla, bizimle temasa geçiyorlar ve bizim anında müdahalemiz mümkün oluyor. Yurt dışında hukuk danışmanlarımız var. Bu hukuk danışmanlarımız yoluyla ücretsiz hukuki yönlendirme yapabiliyoruz ve tüm temsilciliklerimiz, araştırma, soruşturma ve dava süreçlerini bire bir yakından takip ediyorlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 9

Tabii, burada Bakanlık olarak yaptığımız... Tam benim Genel Müdürlüğümün dışında ortak çalıştığımız birçok birimimiz var ama özetlemek istiyorum Bakanlık olarak yaptıklarımızı. Ulusal ve uluslararası kamuoyunda farkındalığın artırılmasına yönelik bazı çalışmalar yapıyoruz. İlgili ülkeler nezdinde olaylar olduğu zaman aktif bir diplomasi trafiği yürütüyoruz. Keza uluslararası kuruluşlar zemininde etkin çalışmalar yapıyoruz. En son AGİT Dönem Başkanının Müslümanlara Karşı Hoşgörüsüzlük ve Ayrımcılıkla Mücadele Özel Temsilcisi ve İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreterinin İslamofobi ile Mücadele Özel Temsilcisi, ikisi de Türk Büyükelçisi, ikisi de aktif olarak bu konularda çalışıyorlar. İslam karşıtlığı sorununun uluslararası toplumun gündeminde üst sıralara taşınması için BM nezdinde çok aktif bir diplomasi yürüttük ve bildiğiniz üzere 15 Mart İslamofobi ile Mücadele Günü olarak kabul edildi. Ayrıca, Kur'an-ı Kerim'i yakma eylemlerini nefret suçu olarak kınayan, uluslararası hukukun ihlali sayan ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterini İslamofobi ile Mücadele Özel Temsilcisi atamaya çağıran kararların Birleşmiş Milletlerde alınmasında aktif rol oynadık. Ayrıca, Avrupa Konseyi, AGİT Sekreteryasında Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisiyle de hem temsilciliklerimiz hem yukarıda bahsettiğim 2 Büyükelçimiz, bütün ilgili birimlerimiz yakın bir iş birliği içindeyiz.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın eğitim sorunlarıyla ilgili de iki asli kanaldan, birçok çalışma yapılıyor ama en temel iki asli kanaldan çalışıyoruz. Bir tanesi Türkçe Ana Dili ve Türk Kültürü derslerinin verilmesi yönünde yürüttüğümüz faaliyetler. Ayrıca, yurt dışındaki Millî Eğitim Bakanlığının okulları vesilesiyle de eğitime, yurt dışındaki vatandaşlarımızın eğitimine katkı sağlamaya çalışıyoruz. Türkçe Ana Dili ve Türk Kültürü dersleri konusunda bakanlıklar arası ortak kültür komisyonu kararlarıyla yurt dışında 1.744 öğretmenimiz, 160 da okutmanımız görev yapıyor. Özellikle Almanya gibi vatandaşımızın yoğun yaşadığı ülkelerdeki temel amacımız Türkçenin ilk ve ortaöğretim seviyesinde not ortalamasını etkileyecek şekilde müfredata alınması çünkü bunun bu derslere olan ilgiyi de ciddi şekilde arttıracığını düşünüyoruz.

Yine, din hizmetleri konusunda da Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı 1.504 din görevlimiz yurt dışında hizmet veriyor.

Son olarak, yurt dışındaki vatandaşlarımıza gene özellikle yoğun olarak yaşanan ülkelerde verdiğimiz 2 hizmet daha var; aile ve hukuk danışmanlarımız. Bu aile ve hukuk danışmanlarımızı o ülkede bulunan kişilerden sözleşmeli olarak göreve alıyoruz yani hukuk danışmanımız o ülkenin hukukçusu oluyor. Aile danışmanımız da gene keza o ülkenin yerel dilini konuşan ve oradaki mevzuata ve kültürel yapıya sahip kişiler oluyor. Toplam 6 ülkede 17 aile ve sosyal destek danışmanı görevi yapıyor; 14 ülkede de 37 hukuk danışmanımız görev yapıyor. 2024 yılında aile danışmanlarından yararlanan vatandaş sayımız 6 bin, hukuk danışmanlarımızdan yararlanan vatandaş sayımız da 21 bin civarında.

Umarım çok vaktinizi almadım. Biraz böyle hızlı hızlı konuşarak yaptıklarımızın genel bir çerçevesini çizmeye çalıştım. Olabilecek yönlendirilme, soru, her şeyi bekliyoruz.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Biz çok teşekkür ediyoruz. Gerçekten çok geniş bir alanda çalışıyorsunuz, bunu olabilecek en kısa şekilde özetlediniz.

Ben sırayla söz almak isteyen vekillerimize söz vermek istiyorum.

Kamil Başkanım, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Çok teşekkür ediyoruz.

Kamil Aydın; bu Alt Komisyonun kapsayıcı komisyonu Dışişleri Komisyonu üyesiyim.

Şimdi, tabii, uluslararası ilişkilerin çok önemli bir enstrümanı diplomasi. Tabii, 21'inci yüzyıl diplomasi okumasını biraz doğru yapmak lazım. Sizden çok öğreniyoruz.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Estağfurullah.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ama biraz da tabii kapsamını geniş tutmakta yarar var diye düşünüyoruz. Bu, tamamen hariciyenin güdümünde olacak bir faaliyet değil. Bu, topyekûn gerçekten çok yönlü bir etkileşim. Hele Türkiye gibi gerçekten dünyanın her yerinde temsilciliği olan, vatandaşı olan bir ülke için bu bence büyük bir iş bölümü olarak düşünülmeli. Yani yurt dışı öğrencilerimizden, akademisyenlerimize, kültür elçilerimize turizm elçilerimize, bilim insanlarımıza ve siz tabii hariciyecilerin orkestra şefliğinde olacak bu iş, topyekûn zannediyorum önemli bir misyon.

Şimdi, siz gerçekten gurur verici bir tablo sundunuz. Biz siyasetler halkı temsil etmemiz noktasında özellikle yurt dışı Türkler ve akraba toplulukları, vatandaşlarımızdan birtakım talepler geliyor. Bazen algı ile olgu arasında bocalıyoruz, orada çaresiz kalıyoruz. Biraz da tabii, doğru söyleme -Allah korusun çok vebal olmama adına- böylesine uzmanlık alanından aldığımız bilgiler bizi algıdan biraz öteye olguya yaklaştırdı. Gerçekten ben sormayı planladığım birçok şeyi zaten hâlihazırda işittim ve Başkanımıza da ben "İnşallah bu sunumun bir çıktısı bizde olur." diye ifade ettim, envanterimizde ya da ajandamızda bulunsun bu sorulara daha doğrudan birinci ağızdan cevap verme adına, ben onu özellikle vurgulamak istedim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Tabii, memnuniyetle.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Mesela, merak ettiğim şey isterseniz biraz daha labore edebilirsiniz. Bu, çifte vatandaşlık konusunda sanki biz böyle geriye kalmışız ya da hata yapmışız, "Aa! Birden bire hazırlıksız yakalandık." gibi bir algı oluşturulmaya çalışılıyor. Duyduğum kadarıyla biz çok güzel hamleler yapmışız hâlihazırda, gelişmeler var. Bunu belki biraz daha somutlaştırabiliriz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 10

Şimdi, bir de İslamofobi, tabii, Türkofobi ikisi iç içe geçmiş şeyler aslında. Yani bizim ta öğrencilik yıllarımızda hatırlıyorum, Salman Rüşdi'yle başlayan bir süreç bugünlere kadar bu, Kur'an yakma eylemlerini tetikleyerek getirdi.

Şimdi, tabii ben aynı zamanda AGİTPA üyesiyim ve CCT'nin de Başkanım yani ilk defa bir Türk, Terörle Mücadele Komisyonuna Başkanlık ediyor Feridun Bey'le beraber. Hatta bazen böyle sesler aleyhimize çıkabiliyor "Aa! AGİT Türkiye'nin güdümüne doğru mu yelken açmış?" falan gibi. İnanın, bu son gelişim raporlarında, mesela Lizbon'daki şeyi de ders ettik inşallah konuşacağız. Yani İslamofobi'yi de artık terör bağlamında bir risk, bir "threat" olarak, bir tehdit olarak algılama statüsüne koymayı başardık. Burada tabii, sizlerle olan yakın ilişkimiz sayesinde bunları becerdik. Ben sadece özellikle bu vatandaşlık mevzusundaki böyle somut, özellikle Almanya özelinde yani neredeyiz, ne yapıyoruz; bize düşen bir şey var mı? Ben onu öğrenmek istedim.

Ben sunum için de çok teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Hatta kaç kişi bekliyor şu anda? Başvuru yapıp bekleyen kişi sayısı kaç?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSÜN ERKUL - Aslında şöyle, başvurular yapıldıktan sonra... Sayılar Ayşegül Hanımda varsa sizinle paylaşır. Belki ben sunumunda söylemedim sanırım, şöyle bir imkân daha tanıdık vatandaşımıza: Başvuruyu yaptıktan sonra başvurunun süreçlerini e-devlet üstünden kontrol etmeleri mümkün. Yani kişi bir başvuru yaptıktan sonra kendi sürecini bilgisayarından ya da işte cep telefonundan artık kontrol edebiliyor. Bu, hani onlardaki o heyecanı kaybetmemeleri, süreci çünkü geciktiği zaman -onun için sorduğunuzu tahmin ediyorum- biraz böyle bir hayal kırıklığı oluyor. Sırf bu psikolojiyi verebilmek için böyle bir uygulamada yaptık kendi süreçlerini görebiliyorlar. Sayıları, Düsseldorf Eski Başkonsolosumuz olduğu için Almanya konusunda gayet hâkim, müsaade ederseniz Genel Müdür Yardımcımız cevaplasın.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Sağ olun Genel Müdürüm.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Beklentiyi de paylaşırsanız hani kaç kişi bu haktan faydalanma hakkına sahip? Belki başvuru sayısı daha fazla olacak.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Şimdi, aslında biz en az eleştiriyi hak ettiğimiz konuda eleştiri aldık. Sayın Vekilim. Dışişleri Bakanlığı olarak ilgili kurumlarla daha yasanın çıkacağı haberi, duyuma alınır alınmaz ocak ayında küçük bir çekirdek ekip yaptık bütün kurumlarda -arkadaşlarımız da vardı- ve birçok toplantı yaptık. Tek amacımız: Vatandaş bürokratik hamallık olur, "Ay, ben bu vatandaşlık başvurumu yapmayayım." demesin diye ve ilk defa bilişim teknolojilerini içine aldık, işte, Nüfus ve Vatandaşlık Hizmetlerinin ilgili birimlerini aldık, ilk defa on-line bir başvuru imkânını hazırladık, bunun için el kitapları yaptık. Vatandaş, sadece -pardon, mavi kartlılar yeniden vatandaşlığa başvuracaklar- sadece bizim sistemimizde bir yere girerek ön başvurularını yapıyorlar ve o esnada onların tabii yeniden Türk vatandaşlığına alınırken bir arşiv araştırması yapılıyor. Dedik ki: "Hem kolay olsun hem hızlı olsun." ona ikna da etik kurumlarımızı. Otomatik olarak vatandaş girdiğinde o sekmeden başvurusunu yapıyor ve belgelerini daha getirmeden önce arşiv araştırmasında başlatmış olduk. Sonra yine eleştiri aldık "Başkonsolosluklar yeterince bu konuda vatandaşı bilgilendirmiyor." diye. Hemen bizim dış teşkilat ağıımızı devreye soktuk.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Eleştiriler derken bu, size mi, bana mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Sayıları.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Ha, öyle mi? Bir an bana mı yanıt veriyor size mi diye...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Eleştiri yok ya, bilgilendirme alıyoruz şu anda.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Ha, tamam o zaman "eleştiriler" deyince.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - O zaman sayıları söyleyeyim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yok, yok; eleştiriler acaba... Ben şeyi anlamadım...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Yok, siz değil, vatandaşlardan.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Yok, siz değil, kamuoyundaki eleştiriler, vatandaşlarımızın iletliği.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Detaylı bilgi alıyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Sayı olarak söyleyebileceğimiz sayı, bizdeki sayı şu anda 25.387.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Başvuru yapan mı, geçen mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Şu anda başvurusu alınmış ve geçmiş olanlar.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Kaç kişi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - 25.387 bugün itibarıyla.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Bekleyen kaç bin kişi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 11

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Bekleyenlerin sayısı Nüfus ve Vatandaşlık İşlerinde oluyor tam sayı olarak ama hani bunun üçte 1'i olarak düşünebilirsiniz. O da şöyle, biz onu da sorduk "Neden hızlıca beklemiyor?" diye. Onlar da arşiv araştırmasının sonuçlanmasını bekliyorlar.

Çok teşekkürler.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Belki şunu ekleyebilirim: Hani bekleyen kaç kişi var Mavi Kart sahibi? Bunun tabii, tam net bir sayısını bilmek çok zor; iznine çıkan insanların çünkü çocukları olmuş olabiliyor. Yani o sayı 500 bin civarında değil mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Doğru.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Yanlış söylemiyorsam 500 bin civarında, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğümüz bizimle paylaştı. çünkü o veri doğrudan onlar da var, bizde olmayan bir veri. Şöyle düşünüyoruz: Bu, evet, daha yeni başladığı için ilk başta sayılar şu anda hayal ettiğimiz kadar yüksek olmayabilir ama yurt dışındaki vatandaşımızın -uzun yıllardır ben bu işteyim- profilini tanıyorsam, bu tip işlemleri vatandaşlık işi de dâhil olsa biraz denendikten sonra yapmayı seviyorlar, konsolosluklara geldikçe yapmayı seviyorlar. Yani, şimdi, o bir tek başına gelmiyor, çocuğuna alıyor, bunu ailece yapacak; yeniden döndüğünde işte, eşi, çocukları, hepsi birden başvuracaklar. Geneldeki tecrübemiz konsolosluğa bir geldiğinde yapıyor. Aradan bir yıl -işte bir yılı tamamladık- geçtiğinde, bunun bir sıkıntı olmadığını, kolay olduğunu, bizim yaptığımıza biz son hız devam edeceğiz. Yani bilgilendirmelere devam edeceğiz, onlara işte, yararlanabilecekleri haklardan bahsedeceğiz. Bunların hepsini duydukça, geldikçe çünkü bunlar, Mavi Kart'lılar, Mavi Kart'lılar konsolosluklarımıza diğerleri kadar sık gelmiyorlar, bir kere Mavi Kart'ını alıyor, sonra gelmiyor. Biraz zaman içinde istatistik yukarı doğru çıkacak diye düşünüyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ben katkı olsun diye Sayın Genel Müdürüm, şimdi, acaba bu Almanya'da son seçimler öncesi siyasi propaganda sürecinde bazı partililer bu kanunun iptali konusunda birtakım vaatlerde bulundu. Acaba vatandaşlarımızda böyle bir ondan kaynaklı bir çekince oldu? Sanki biraz ivme düştü, biraz talepte biraz çekingenlik oldu, böyle bir öngörünüz var mı acaba?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Yok, efendim, yani sayılar yüksek değil ama ivme de düşme yok. Yani sayılar yüksek değil...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani "Eyvah, evdeki bulgurdan da olmayalım aman!" Şimdi Mavi Kart'la hareket edip.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Yani aylık başvuru sayımızda aşağı doğru bir ivme hiç olmadı ama dediğiniz gibi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bunu nüfusa oranla biz düşünüyoruz tabii, bilmiyoruz. 3,5 milyonluk bir kitle; 25 bin müracaat.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Potansiyeli ne kadar, söylediniz? Duymadım, kaçırdım mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - 500 bin.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - 500 bin mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - 500 bin civarı.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Bu asıl Nüfus ve Vatandaşlık Hizmetlerinin bizimle paylaşması gereken bir veri çünkü asıl ana rakam onlar da var.

Sayın Vekilim, sizin sorduğunuz sorunun cevabı ise yani "Vatandaş çekiniyor mu? Bunun siyah-beyaz bir cevabını vermek mümkün değil çünkü bilemem ben yani onların psikolojisini. Ama biliyorsunuz, Almanya'da hükûmet dün kuruldu. Yani asıl ben demin açıkça söylemedim ama...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Hayır, Konsolosluk Şûrası, Kurultayı yapıldı ya, orada belki konuşulmuştur diye. Hani, konsoloslarımız...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Tabii, biz bunu kendi içimizde, sizin gibi aklımıza gelen şeylerden biri ama bunu test edip hani benim sizinle burada "Evet, bu da bir veridir." deme ihtimali zor. Ama yeni hükûmet kuruldu Almanya'da, dün kuruldu.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Zor bir güvenoyu aldı.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ GÜLSUN ERKUL - Evet.

Biraz zaman tanıdıktan sonra bir rahatlama olacağını ben şahsi tecrübelerime dayanarak en fazla söyleyebilirim. Onun dışında hani kesin bir veri olarak paylaşmamız zor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Başkanım, müsaade ederseniz kısa bir soru daha soracağım, notumda şimdi gördüm; affınıza sığınarak.

Şimdi, çok ilgimi çekti "İşlem çeşitliliği skalasında ön sıralardayız." dediniz ama baktığım o ön sıralama, mukayese edildiğimiz ülkeler arasında Moğolistan, Guatemala, Azerbaycan var; Batı'dan, Avrupa'dan bir İspanya'yı gördüm. Acaba biz diğer ülkelerden çok çok mu öndeyiz, bunlar en iyileri diye mi onlarla bir "chart" oluşturduunuz, yoksa diğerleriyle mukayese etme noktasında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 12

neredeyiz? Mesela, ilk üçteyiz ya hani temsilcilik sayısı açısından acaba ABD'yle, Birleşik Krallık'la, Almanya'yla mukayese ettiğimizde işlem çeşitliliğinde neredeyiz, ben onu göremedim.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Çok öndeyiz efendim. O istatistiklerde olmamalarının sebebi bizim kadar işlem çeşitliliği yapmıyor olmaları, tamamen istatistiksel yani bölgesel veya ülkeleri biz seçmedik, işlem çeşitliliğine baktık yani...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - En fazla olanlar arasında mı yaptık o tabloyu?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Aynen öyle. Mesela, şeyi söyleyebilirim, bizim kadar yurt dışında seçimler konusunda söyleyeyim, bizim tarzımızda bir seçimi bu kadar başarıyla yapan çok az ülke var. Çoğu ülke yurt dışındaki vatandaşlarına bu hakkı bizim tanıdığımız kadar tanımıyor ve böyle bu kadar geniş bir ağda, fiilî gelip oy kullanmayı gerçekleştiriyor. Onun dışında, noterlik, yurt dışındaki boşanmalarının tescili, ahvali şahsiyelerin bazıları bunların hiçbirini yani mesela İngiltere hiçbirini yapmıyor. Bizim bunları yapabiliyor olmamızın temel sebebiyse aslında bilişim ağımızın ve e-devlet uygulamasının kuvvetli olması. Yani biz bunları yapıyoruz derken aslında biraz belki de haksızlık yapıyorum. Biz yapıyoruz da biz onları nüfus ve vatandaşlığa bağlanarak yapıyoruz, askerlik şubesine bağlanarak yapıyoruz, Noterler Birliğinin altyapısına bağlanarak yapıyoruz; onların arkamızdaki büyük desteğiyle biz bunları yapıyoruz. Yani kurumlar arası iyi bir bilişim altyapısı kurulduğu için çok geniş bir ağda hizmet verebiliyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun.

MERYEM GÖKA (Konya) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biz de bu toplantıya bugün katıldık. Sayın Büyükelçim, Başkonsolosum, Genel Müdürüm; sizlere de teşekkür ediyorum güzel bu sunum için.

Şimdi, tabii, Almanya doğumlu ve orali olan birisi olarak ben şöyle bir içimden geçirdim yani bizim yaşadığımız zamanla karşılaştırdım.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Müracaatınız var mı çifte vatandaşlığa?

MERYEM GÖKA (Konya) - Ben zaten çifte vatandaşım.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani 25 bin içinde misin Meryem Hanım?

MERYEM GÖKA (Konya) - Ben direkt... Yok, ben orada yokum, ben zaten öyleyim.

Ama yani bu hizmetler keşke bizim olduğumuz zamanda olsaydı, biz çok mutlu olurduk çünkü ben gerçekten ister istemez... Bu şöyle bakınca hepsi şöyle hafızamda...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Oğuz Bey, daldı gidiyor, bak, ağlayacak.

MERYEM GÖKA (Konya) - Oğuz Bey de öyle, ben de öyle. Yani hakikaten eski dönemlerle yeni dönemi karşılaştırma tekrar hayalimizde canlandı. Öncelikle çok teşekkür etmek istiyorum. Yani bunların çok kolay olmadığını, yapılmadığını çok net biliyoruz. Yani bunun için gerçekten dirayetli bir duruş ve arkasını takip de gerekiyor. O anlamda, gerçekten inanılmaz güzel hizmetler... Yani bu ağ bir kere çok mükemmel bir ağ olmuş ve her türlü yani konsolosluk ağıyla birlikte çağrı merkezleriyle çevrim içi başvurularıyla kapsamını, fiziki özellikler yani unutmamam gereken bir sürü şey var. Hani bizim yaşadığımız dönemle şimdi gelen... Tabii ben orada doğdum, büyüdüm ama sonra bizim Türkiye'ye kesin dönüş yaptığımız yıllar sonrası... Ben, 2019 ve 2023 seçimlerine kadar Almanya temsilcisi olarak görev yaptım, Ayşegül Hanım'la birlikte çok güzel çalışmalar da yaptık. Dolayısıyla aslında o son dönemde de bu iyileştirmelerin çoğunun olduğu o dönemlerde biz vatandaşlarımızla bire bir çalıştık ve onların da memnuniyetini tabii ki gördük. Yani gerçekten ulaşma konusunda eskiden çok sıkıntı vardı, dediğim gibi, fiziki şartlar açısından da... Her seferinde insanlar bize teşekkür ediyor, "Siz de lütfen Cumhurbaşkanımıza teşekkür edin, Dışişleri Bakanımıza teşekkür edin." diye insanlar bize söylüyorlardı.

Tabii, sandık konusunda da bu da çok büyük bir gelişme oldu son dönemlerde. Ben burada, partide görev aldığım, 2014'te zaten partideydim, 2014 itibarıyla ben hep sahadaydım, çalışmalarla, seçim çalışmalarına Almanya ve farklı ülkelerde -ağırlıklı beni Almanya'ya gönderiyorlardı ama- katıldım, o yüzden o sandık, o ilk zamanki o başvuruların olması... İşte belirli yerlerde sadece yapabiliyordunuz. Biz bunu hep birlikte aslında geliştirdik ve o gelişmeyi de izledik. Sandıklar çoğaldıkça insanların... Tabii, o katılım oranı da çok önemliydi. Bütün partiler zaten çalışmalar yaptı. Dolayısıyla orada da çok büyük bir başarı yatıyor, tekrar onun için de teşekkür etmek istiyorum.

Tabii, aslında İslamofobi ya da işte ayrımcılık konusunu ben şimdi Avrupa Konseyinde Eşitlik Komisyonundayım, bu konular orada da çalışılıyor, sizler çok ciddi bir şekilde takibini yapıyorsunuz, YTB yapıyor, işte, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu olarak burada da takibini yapıyoruz. Bunlar önemli ve işin en önemlisi, şu anda da yurt dışında biz bunları rapor ettikçe, oraya bildirdikçe, bunların takibini yaptıkça... Çünkü mesela, ben Almanya'dan biliyorum veya eşitlik komisyonundan ele alalım. Yani İslamofobi çok genel bir kavram ve o kavramın içinde ele almamak gerektiğini, direkt "Müslüman karşıtı ırkçılık" olarak biz bunu kayda da geçirebiliyoruz, "antimuslimisch rassismus" ya da "anti-Muslim racism" olarak hem Almanya'da Hanau sonrasında biz bunları bu açıklamaları yaparken orada da öyle kayda geçirmiştik ve eşitlik komisyonunda da bunları direkt olarak kayda geçirip bu konudaki çalışmaların... Yani ayrımcılığı konuştuğumuzda bu ayrımcılığın her versiyonunu konuşmamız, nasıl antisemitizm konuşuyorsak, Müslüman karşıtı ırkçılık üzerine de konuşmamız gerektiğini kayda geçirerek bu olayları bizler de takip ediyoruz. Siz de zaten geniş bir ağla takip ediyorsunuz, onun için de ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 13

Yeni Hükûmet kuruldu. Dün, tabii, yemin törenleri vesaire Almanya biraz farklı, çalkantılı bir süreç yaşadı, o buranın konusu değil, bu yüzden onu şimdi açmayacağım ama... Merz seçildi, CDU, Hristiyan Demokratlar Partisi, Merkel'in partisi tekrar Hükûmet oldu, SPD'yle birlikte yani sosyal demokratlarla birlikte bir koalisyon kurdular. Onların önünde de epey bir iş var, kendileri de zaten çok hızlı bir giriş yapmak zorundalar Avrupa'nın sorunları beklemez diye söyledikleri için. AfD'nin yasaklanması ve ekstremist parti olarak ifade... İç işleri, iç istihbarat yani Almancası "verfassung schütz" olduğu için Anayasa'yı Koruma Dairesi tarafından ekstremist sağ parti olarak yine Müslüman kökenlilere özellikle karşı bir duruş sergiledikleri için bu da var raporda; o da o açıdan önemli. Şu anda Almanya'da bu tabii bomba etkisi yaptı, tartışma... "AfD yasaklansın mı, yasaklanmasın mı?" "Bir partinin yasaklanması ne getirir ne götürür?" tartışmalarının başladığı bir ortamda bütün bu gelişmeleri bizler takip ediyoruz. Sizler inanılmaz bir iş yapıyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

Başkanım, size de teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun.

UTKU ÇAKIROZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle, tahmini 500 bin, bazen 800 bin, bazen 600 bin rakamı var ama "Biz de yok. Nüfus ve vatandaşlık burada değil." dediniz her neyse... Potansiyel yurttaşımızdan, kardeşimizden 25 bin kişinin başvuruda bulunması başlı başına bir başarısızlıktır. Bunun asla sizinle alakası yok. Ben hem sunumunuz için hem emekleriniz için teşekkür ediyorum ama ortadaki sonuç başarısızlıktır. Bunu böyle tabloyu koymamız lazım. Yani 500 bin kişi başvuracakken bir yıl geçmiş, ondan öncesinde on yıllar boyu istemişiz biz çifte vatandaşlığı, sonra vatandaşımız ay yıldızlı pasaporta başvurmak istemiyor. Bunun neresinden bakarsanız bakın yani soldan da baksanız, sağdan da baksanız ortada bir fiyasko vardır. Bunun nedenlerini masaya yatırmak tam da bu Komisyonun görevidir, bu Meclisin görevidir. Bugüne kadar bizim ısrarlı taleplerimize rağmen getirilmemiş olması, tartışılmamış olması maalesef iktidar makamında oturanların eksikliğidir, sizlerin değil, yoksa siz az önce dediniz ya "Hak etmediğimiz eleştiriler..." Siz tabii ki işte gördüm, 100 küsur yapmışsınız. Ama iktidar konumunda olanlardan, Dışişleri Komisyon Başkanı vesaire konumunda olanlardan kaç kişi vatandaşlarımıza çağrı yapmış, kaç kere çağrı yapmış "Sorunlar ne? Bize anlatın." demiş... Bazen buraya kamu kurumları geliyorlar -daha önceki toplantıda da bunu söylemiştim, burada da söyleme ihtiyacı duyuyorum- şöyle bir hissiyatla geliyorlar: Yani milletvekilleri orada, ya, biz şimdi bunun doğrusunu söyleyelim de eğrisini söylersek yanlış anlaşılır. İktidar alınır, gücenir, fatura bize gelir, vesaire."

Ben çifte vatandaşlıkla ilgili sunumunuzdaki eksikleri söyleyeyim: Rakamları eksikti, bir; vatandaşların size ilettiği, vatandaşlığa geçmeme, geçememe sıkıntıları, eksikt; iki. Bunu Başkanın da bilmesi lazım, AK PARTİ'nin de, Cumhuriyet Halk Partisinin de bilmesi lazım ki bu kanun yürürlükteyken vatandaşlarımız bundan faydalansın, yoksa bu hepimiz adına üzüntüdür, 125 bin kişi tercih ediyorsa vatandaşlığımızı elinde bir hak varken; bunu söyleyeyim, birincisi.

İkincisi, konuşmamız lazım benim cebimde mavi kart varsa ve Türkiye Cumhuriyeti bana şunu söylüyorsa: "Sen merak etme, bu her şeye geçer." diyorsa üstüne vatandaşlık alacağım diye uğraşmam, uğraşmıyorlar zaten. Yani bunu hazırlarken, hazırlık yaptığınız için, bunun en ana konuşulması gereken şey bu: Mavi kart meselesini ne yapacağız? Kartı yenilemek değil. Yani belki de vatandaşlara şey dememiz lazım: "Arkadaşlar, böyle bir imkân var, mavi kartı askıya alıyoruz. Mavi kartlarınızı artık..." Yani ne demek istediğimi... Bunun tartışılması lazım, bunu tartışmadan olmaz. İki, ne sıraladılar size? Çalıştay yaptınız, raporlar yaptınız vesaire, ne diyorlar; niye geçmiyorlarmış? Bize herhâlde bir izahınız olur, bunu açıklamanızı bekliyoruz. Üç, bizler, iktidarıyla muhalefetiyle vatandaşlarımızı yeterince bunu anlatamadık. Şu anda yani ben en azından kendi konuştuğum sınırlı çevre için söylüyorum "Ya, zaten iktidar değişti, Hristiyan Demokratlar geldi, yarın öbür gün bir yamuk olur; ben şimdi neme lazım yani ben bu işlere girmeyim." diye düşünüyor insanlar, siz buna "Hayır." deseniz de öyle düşünüyorlar; sizler paylaşıyorsunuz ama böyle bir şey. Bu, doğasından geliyor insanın yani elindekini kaybetmeme duygusu. Maalesef, biz, yeni iktidar kurulana kadarki süreyi iyi değerlendiremedik Türkiye'de; bunu sizinle paylaşmak istedim. Ama eğer benimle şunları paylaşırsanız "Evet, biz vatandaşlara sorduk 'a bu, b bu, c bu..." dersiniz biz de buradan size çözüm önerileri ya da siz bize çözüm önerilir söylersiniz, biz de burada kendi aramızda konuşalım, "Evet, bunu biz de kendi siyasi liderlerimize de iletelim gözülsün." diye ama bunu söylemezseniz, kapalı geçerse çok önemli bir fırsattan, yıllardır, on yıllardır istediğimiz bir fırsattan hem ülkemiz hem vatandaşlarımız faydalanamamış olacak, onu ifade etmek isterim. Yani bu, belki bundan sonraki kurumlar için de biz sohbetlerimizde... Yani gelirken buraya bazı bilgilerin "Aman burası eksik, burası eleştirilir." diye saklanmasının, gizlenmesinin faydası yok Türkiye'ye. Burası tam da bunun konuşulacağı, gerekirse bizim... Biz kendi aramızda hep konuşuyoruz zaten, eleştiriyoruz, bazen biz de eleştiri alıyoruz. Lütfen, sizler bize doğru bilgileri sunun ki biz ona göre gereğini yapmaya çalışalım. Mesela ne güzel, şeyi sundunuz, detaylarıyla: Irkçılık, İslamofobi yani ülke ülke, sayı sayı mesela yüzde 23 rakamı, soruşturma açılmış; onun gerekçelerini... Benim için çok faydalıydı, altını çizdim çünkü soruşturmaların az olduğunu düşünüyorum ben de ve bu konuda neler yapmamız gerekiyor diye ben de notlarımı almıştım. O yüzden, isterseniz çifte vatandaşlık konusunda biraz daha bize anlatmak istedikleriniz varsa biz sizi dinleyelim. Daha sonra diğer konularda da sorularımız var ama bu konu bence önemli, zamanlı.. İnsanların kafasında bir karışıklık varsa biz siyaset kurumu olarak, işte, bahsettiğiniz kurumlar, Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı ya da muhalefet ya da Meclis, Yurt Dışı Türkler Alt Komisyonu, biz de mesajlar verelim vatandaşlarımıza ya da ilgili kurumlarla biz de konuşalım ama bu yani kabul edilemez; 25 bin rakamı gerçekten çok düşük, gerçekten çok düşük. Demek ki insanların kafasında tereddütler var, kaygı var, korku var; bunu gidermek bizim sorumluluğumuz. Yani sizlerin tabii ki en iyisini yaptığınıza en ufak şüphem yok, ben sizleri tanıyorum, nasıl görev

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 14

bilinciyle çalıştığınızı vesaire... Konsolosluklardaki, bizim yaşadığımız, bize aktarılan sıkıntıları da aktaracağım, onları iyi niyetle gözeceğinize inancım ama buradaki temel bir, bize eksikleri anlatmanız lazım.

Çok teşekkür ediyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Ben de bir söz alayım mı? Cevap toplu versinler çünkü bir yere daha yetişmem gerekecek.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Evet, Değerli Başkanım, değerli bürokratlar; hoş geldiniz, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kamil Vekilimin haklı olarak biraz önce benimle ilgili "Oğuz daldı gitti." cümlesine hakikaten cevap vermek istiyorum; gerçekten daldım gittim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Hayır, ben de daldım çünkü muhatap bulamıyordum, eğitim müşavirinden yazı alamamıştım 89-90 yıllarında.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Çocukluğumda başkonsolosluğa, konsolosluğa gitmek başlı başlıca bir olaydı. Babam izin alırdı iş yerinden, arabamız yoktu, araba ayarlanırdı, biz en güzel elbiselerimizi giyerdik ve bizim için çok korkunç bir yerdirdi çünkü memurlar hiç gülmezdi. O gittiğimiz dönemlerde de sigara içmek serbestti "desk"lerde, benim için yani şimdiki başkonsolosluklarla o dönem hatırladığım başkonsolosluklar arasında gerçekten fark var. O manada bütün çalışma arkadaşlarınıza, oradaki ekiplere teşekkür ediyoruz, sağ olsunlar, Türkiye'nin özellikle yurt dışında yaşayan vatandaşlar itibarıyla görünen yüzü, yaptığınız her güzellik orada insanımıza bir tebessüm olarak dönüyor ve devlet-millet yakınlaşmasında en önemli ayaklardan biri oluyor.

Bu bağlamda, Utku Vekilim eksikliklerden kapıyı açınca ben özellikle sizin seçiminiz olmayan ama burada mutlaka dile getirilmesi gereken bir hususa başlamak istiyorum; fiziki imkânlar. Yani başkonsolosluklarımızın mimari durumu, fiziki durumu, ülke ülke, şehir şehir farklılıklar arz etmesi, bir standardın söz konusu olmaması. İyi örnekler -İngilizcesini de söyleyeyim, burada herkes bir İngilizce terim kullandı- "best practice" yani iyi örnekliklerin yaygınlaştırılması. Ne demek istediğimi kısaca hülâsa etmek istiyorum, hazır böyle bir fırsat gelmişken, Başkanımın da hoşgörüsüne sığınarak: Hamburg ile Bregenz'i mesele kıyaslamak isterim. Bregenz'de bir vatandaş olarak konsolosluk hizmeti almak istediğinizde Alp Dağlarına bakıyorsunuz, belki en güzel manzaralı konsolosluklarımızdan biridir, Mostar'la birlikte ve vatandaşlarımız kabinlere alınır. Tek tek, hiç kimse duymadan meramınızı, derdinizi, mahremiyet gözeterek çok rahat bir ortamda, oturarak her şeyden önce hizmet alabiliyorsunuz, cam kapı kapanıyor, siz orada kendi arzunuz ne ise açıkça söyleyebiliyorsunuz; yanlış anladığınızda ya da eksik anladığınızda sormaktan çekinmiyorsunuz çünkü etrafınızdaki insanlar bu tartışmaya tanıklık etmiyorlar. İkincisi, "oturarak" diyorum çünkü "desk"lerde ayak üstü alınan hizmetlerde memur genelde oturuyor, çok farklı bir hiyerarşi oluşuyor, çok da hoş olmuyor doğrusu. Dolayısıyla, Bregenz'deki örneğin yaygınlaşmasını ben şiddetle tavsiye ediyorum. Yani kabin usulü, insanlarımızın rahat rahat hizmet görebileceği, Hamburg gibi başkonsolosluklardan artık vazgeçmemiz, fiziki ortamın 2025'e uygun olacak şekilde geliştirilmesinin çok elzem olduğunu, sizler tarafından da talep edilmesi gerektiğini, siyaset kurumunun da bunun takipçisi takipçisi olması gerektiğine doğrusu inanıyorum.

Yine, geçen sene sonunda emeklilikte ödeme farklılıklarından hareketle bir emeklilik dalgası yaşadı. Tahmin ediyorum, başkonsolosluklarımız da bundan nasibini almıştır. Dolayısıyla, randevu sisteminde yer yer sıkıntılar, gecikmeler söz konusu oluyor. Bu eksilen personelle ilgili bir hamle yapıyor muyuz? Biz bir şey yapabilir miyiz? Yani yine siyaset erkine burada düşen bir şey var mı, yerinden istihdamla ilgili yer yer bir çözüm önerisi öne getiriliyor acaba bu bir çözüm olabilir mi? Onunla ilgili de fiziki şartların bu denli geniş hizmetlerin daha sağlıklı yerine getirilmesi itibarıyla hem personel hem fiziki şartların mutlaka burada da dillendirilmesi gerektiğine ben şahsen inanıyorum.

Utku Vekilimin özellikle vatandaşlık müracaatlarının sayısı itibarıyla şu değerlendirmesine katılıyorum: Devletimizin hazırlığı şu ana kadar aldığımız müracaatlardan çok çok fazlaydı. Biz günlük 3-4 bin işlem yapabilecek bir altyapı oluşturmuştuk. Dolayısıyla, bu minvalde beklenti demek ki daha yüksekti, gelen daha az olunca yani nispeten bunun sebeplerine inmenin ben de çok önemli olduğuna inanıyorum. Aslında çok büyük sürpriz sebepler de çıkmayacak, muhtemelen askerliğin döviz bedeli söz konusu olacak. Yine, biraz önce söylendiği gibi, Almanya'daki seçimler öncesi, işte iki iktidara aday partinin çifte vatandaşlığı tekrar tartışmaya açması meselesi de gündeme geldi. Bu niye önemli? Hani bazen bilinmiyor, Almanya'da Alman vatandaşlığından çıkarılmak anayasal mümkün değil ama çifte vatandaşlık olduğunda haymatlos kalmayacağınız için ya da vatansız olmayacağınız için böyle bir ihtimali şimdiki Başbakan dillendirilince insanlarımız kendi kendine bir denklem kurdular; ne olur ne olmaz hesabı başladı. Bunun da dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum. Burası bürokrasi, burası sosyoloji bakıyor, işte insan olgusuna da bakıyor. Bu korkular yerli yersiz fark etmez ama biz özellikle oradaki toplantılar itibarıyla, yapılan toplantılar itibarıyla bu korkuya almaya çalışıyoruz. Bu komisyon yurt dışında yapacağı çalışmalarla bunu bertaraf etme noktasında ciddi bir inisiyatif alabilir yani bunu da düşünmek lazım.

Hazır vatandaşlarla ilgili de toplantılar yapmışken değerli büyükelçim yani konuyu tek tutmamak lazım. Mesela biz gidiyoruz, işte, yurt dışına, hepimiz, işte otomatik bilgi paylaşımıyla ilgili bir şeyler soruluyor, SGK'yle ilgili bir şeyler soruluyor yani asgari bir bilgi düzeyimiz gerekiyor. Toplantıyı spesifik yapıyoruz ama insanların merak konusu daha geniş, hazır da bir araya getirmişken o insanları doğru bilgilendirme noktasında bu fırsatı iyi değerlendirmek lazım diye düşünüyorum. Sivil toplum kuruluşlarını "dernek" olarak nitelediniz. O konuda dilimizi değiştirmemizi tavsiye ediyorum zira alınıyorlar. "Dernek" dediklerinizin içerisinde bin tane camisi olan Diyanet İşleri Başkanlığımızın, oradaki ismiyle işte DİTİB var. Yine, 600 tane derneği olan millî görüş teşkilatları var yani büyük büyük yapılar var ve şunu da söyleyeyim Kamil Vekilim: Türk Federasyonu var, ATİB var yani hakikaten oradaki insanlarımızın daha Türkiye devleti henüz bu teşkilatlanmayı öngörmezken kendi imkânlarıyla gelişmiş olan ciddi yapılar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 15

var. Demin AGİT gündeme geldi, AKPM gündeme getirildiği için şunu gururla söyleyebilirim: 2004 senesinde o dönem ilk defa bu görevi ifa eden Ömür Orhun Büyükelçimize İslamofobiyla mücadele noktasında ilk raporları sunan sivil toplumun Genel Sekreteriydim. Daha AGİT'in ne olduğunu, AKPM'nin ne olduğunu belki toplumumuz tartışırken biz somut insan hakları ihlalleri, İslam düşmanlığıyla ilgili raporları kurum olarak sunuyorduk. Yani güzel bir geçmişimiz var. Sivil toplum kuruluşlarının da size sunabileceği, buraya sunabileceği gerçekten... Onun için, ikinci bir argüman olarak da yurt dışındaki bu toplantıları önemsiyorum, paylaşabilecekleri hakikaten çok önemli hususlar var.

Tabii, anlatmak istediğim şeyler, doğduğum, büyüdüğüm ülke olunca özellikle yurt dışında da bütün görevleri ifa edince - ama burada sabrınızı zorlamak istemiyorum- gerçekten çok önemli vazifeler ifa ediyor başkonsolosluklarımız. Ancak imkân tanıma noktasında tasarruf tedbirleri ve benzer sıkıntılar buraları da etkiliyor. Etkilememesi bağlamında, işte biraz önce Başkanımızın çok güzel bir vurgusu vardı: Yurt dışı Türkler en az ayrıştığımız konu başlığı olunca bu konuda hızlı yol alabiliriz, bu konuda hızlı ortak inisiyatiflerle endişeleri bertaraf edebiliriz, yasal düzenlemelerle ilgili çalışmalar yapabiliriz ve insanlarımızın eşit yurttaş olduğunu en iliklerine kadar hissettirebiliriz. Zira, burada zaman zaman... Yurt içinde son olarak geçen hafta benzer tartışmalar oluyor. İşte "Niye oy kullanıyorlar? Niye eşit vatandaşlık haklarından faydalanıyorlar? Niye vergi ödemiyorlar? Niye arabalarla gelip burada hava atıyorlar?" Yani böyle hafiften hafiften sitemi geçen, artık yer yer ırkçılığa varan bir söylem söz konusu. Buna müsaade etmememiz lazım çünkü 27 milyon insanımız bunu hak etmiyor. Ülkesine candan bağlı, derinden bağlı, aidiyet hissi çok köklü olan bu topluluk...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Belki de onu söyleyenden katma değeri de daha yüksek.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Katma değeri zaten tartışmasız.

Son bir anekdot: Biz 60'ıncı yılını kutlarken Türkiye ile Almanya arasındaki iş gücü anlaşmasının, orada başarı öyküsü yazmış gençler bir araya geldi, bir sempozyum yaptılar; herkes yetiştiği çocukluğu anlattı ve yetiştiğimiz çocukluğumuzda babalarımız çok iyi maaş alırdı ama biz fakir gibi yaşadık, yaşardık. Çünkü bizim ailelerimiz vardı, sadece biz değil; Türkiye'de de ailemiz varmış, annemin tarafı varmış, babamın tarafı varmış, akrabalarımız varmış ve biz Türkiye'ye gelirken ev kadını tetrisi oynardık yani ayırmacılık olarak da algılamayın, arabanın içerisinde paketler çıkardı, geri yerleşirdi; çıkardı, geri yerleşirdi, boşluk kalmayacak derecede arabalar dolup hediyelerimizle geldik ve hediyelerle ilgili bir hoşnutsuzluk olurdu. Efendim, biz, gittiğimiz yerle ilgili "Ya, bize niye gülüyorlar, Türkçemize niye gülüyorlar?" Efendim, işte "Biz ne öğrendiysek, onu konuşuyoruz." diye bir dönem geçirdik ama bir baktık ki yani toplum birbirinden ayrışır, birbirine yabancılaşırsa onu tamir etmek çok zor oluyor. Onun için vatandaşlık da bu aidiyetin pekişmesi çok önemli.

Ben bu manada inisiyatif almamız gerektiğini ve bu fırsatı da gerçekten değerlendirmemiz gerektiğine inanıyor, hizmetleriniz ve emeklerinize çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Teşekkür ederim.

Sorular aslında benziyor, sırayla cevap vermeye çalışacağım. Öncelikle, yurt dışında, Almanya'daki vatandaşlık kanunu değişikliğinden sonra Türk vatandaşlığına geçen kişilerin sayısını, Sayın Başkanım, uygun görürseniz sunumu sizinle paylaşırken onu da ayrı bir slayt olarak içine ekleyelim. Böylece Sayın Çakırözer'in talebini de yerine getirilmiş olur. ama orada ne kadar, kaç kişinin geçtiği ve sürecin devam ettiği bizde yok, sadece süreci tamamlayanların verisini söyleyebiliriz. Biz yaptığımız toplantılarda -doğrudur- bunun niye hayalimizdeki kadar yüksek olmadığını elbette tartışıyoruz ama karamsar değiliz. Birazdan edindiğim bilgileri, izlenimlerimizi sizinle paylaşacağım. Biraz önce de dediğim gibi, bunun siyah beyaz bir cevabı yok, her kişi için farklı sebepler olabiliyor. Bir kere, bu kanunda herhangi bir süre sınırlaması yok yani aceleci olmaları için bir şey gerekmiyor yani bir süre sınırlaması yok, Türk vatandaşlığına da istedikleri zaman dönebilirler. Almanya da bunu süresiz tanıdı "Şu kadar süre içinde Türk vatandaşlığına geçin." gibi bir şey demedi. Biraz bekle-gör politikası vatandaş psikolojimizde var.

Ben bu konuyu bir örnekle açıklamak istiyorum. 2014'te, yurt dışında ilk seçimi yaptığımızda -biraz önce paylaştım- katılım yüzde 18'ti, son 2023'te yüzde 56'nın üstüne çıktık. Bu oran aslında Almanya oranı yani oradan çok uzak bir oran değil. O 2000 ilk seçimlerdeki yüzde 18 oranında çekingenlik çok fazla vardı yani bizim randevu sistemi vardı, şuydu, buydu, birçok aksaklık vardı ama vatandaşın yoğun olduğu yani seçmenin yüzde 70'i'nin yaşadığı Almanya ve Avusturya örneklerinde, çifte vatandaşlığın sıkıntılı olduğu ülkelerde, biliyorsunuz, vatandaş normalde izinle çıkıyor, Alman veya Avusturya vatandaşlığını alıyor, sonradan Türk vatandaşlığına dönüp seçimde oy kullanabilecek vatandaşımız var. Ama ilk seçimde o ülkelerin nasıl bir tutum izleyeceğini bilmediği için kesinlikle çok çekingen davrandı, temsilciliklere gelip oy vermedi. Çünkü şeyi bilmiyordu: "Beni izliyorlar mı, ne yapacaklar? Avusturya veya Alman vatandaşlığını kaybeder miyim?" gibi. Zaman içinde biraz gözlemledi, biraz yani Vekilimin de söylediği gibi, oradaki haklarını kaybetmemek için... Bunu bizim yaptığımız toplantılarda açık açık paylaşmıyorlar ama biz profili tanıdığımız için... Ben bu seçim örneğini de onun için veriyorum, hani, ölçülmüş, somut bir veri olduğu için sizinle paylaşabilirim. Bu çekingenlik zaman içinde gidiyor. Bu Almanya'daki seçimler sonucunda yeni kurulan hükümetten sonra biraz daha gözlem yapacaklarını düşünüyorum, ondan sonra bir hareketlilik olabilir.

Ben sunumda söyledim, bilmiyorum dikkatten kaçtı mı, sadece mayıs ayına kadar, 2025 içinde Almanya'da yüz küsur toplantı yaptık. Aklımıza gelen herkese gerçekten bunun faydalarını anlatıyoruz. Bunu biz anlatırken... Haklısınız, mavi kartı çok iyi olması bir dezavantaj mıdır? Zaman zaman, evet, dezavantaj ama mavi kartı şu anda bire bir askıya almak bir çözüm olur mu? Ben şahsi fikrimi söyleyeyim: Olmaz çünkü eşit değil. Mavi kart üç alt soya kadar alınabiliyor. Biz mavi kartı askıya aldığımız zaman, Türk vatandaşlığına geçemeyecek olan ikinci ve üçüncü soylar var, onların haklarını ve kullanımlarını, Türkiye'yle bağlarını da askıya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 16

almış oluruz. Ayrıca, genelde Almanya'nın izinden gider ama Avusturya'da henüz bu sorun çözülmedi. Yani mavi kartının askıya alınması bu sefer Avusturya açısından sıkıntı yaratacak bir konu olur. O yüzden, evet, mavi kartı ağırdan almalarını kolaylaştıracı bir unsur mu? Evet ama askıya almak...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Başka bir yöntem olur, adı "askıya almak" olmaz da... Bilmek lazım, başka türlü almayacak çünkü.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani mavi kartın iptali söz konusu olmamalı. Zararı faydasından daha ağır olur.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet yani bire bir karşılamıyor çünkü o, 3 nesil gittiği için bire bir o onu karşılamıyor. Dediğim gibi, Avusturya örneği de var. Yani yurt dışında yaşayan vatandaşlar da bu çekingenlik var. Bu güven hissini kazanmaları için bütün paydaşların hep beraber çalışması lazım ama bu sadece Türkiye'yle değil, biraz da orayı gözlemleyeceklerinden hemen hemen eminiz. Çünkü "Geçersem, Almanya'da hükümet değişirse ben gene çıkar mıyım?" falan filan gibi, biraz önce Sayın Vekilimin dediği gibi, sadece Alman vatandaşlığı olursa Alman vatandaşlığından atılmıyor ama Türk vatandaşlığı olursa bir sıkıntı olduğunda çıkarılabileceğini düşünüyor. Keza, bunu bize toplantılar yaptığımız zaman açıkça söylemiyorlar ama erkekler için dövizli askerlik ücretinin de en azından gençler açısından caydırıcı bir unsur olabileceği tabii ki bizim de aklımıza gelen konulardan biri.

Şimdi, ben yani sadece size anlatırken aklıma gelen bu çalışmayı yapmadık galiba değil mi? Belki Türk vatandaşlığına geçenler için de kadın ve erkek oranlarına bakabiliriz. Baktık mı?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Baktık, baktık.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Ekleyebileceğin bir şey var mı? Yani dövizli askerliğin olup olmadığını o veriden anlayabiliriz aslında.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Evet, orada birazcık dövizli askerliğin caydırıcı olduğunu yaptığımız çalışmalarda gördük yani baktık kadın-erkek sayılarına, hatta yaş aralıklarında, o istatistikler de var elimizde.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tamam.

Kusura bakmayın, ben arada Ayşegül Hanıma söz veriyorum çünkü ben bu Genel Müdürlüğe oturalı henüz iki buçuk hafta oldu. O yüzden istatistiksel bazı veriler de ekibime dönüyorum.

Dediğim gibi, bunlar elimizde. Biz toplantı yaptığımızda bir başkonsolosu, bir büyükelçiyi, muavin konsolosu -vatandaş profilimizi siz de tanıyorsunuz- yüz yüze toplantı salonunda oturduğunda niye Türk vatandaşlığına geçemediğini söylemez.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Bize söylüyor.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Size söylüyor mu? Bize o devlet kültürü ve hani sizin anlattığınız anekdotlar aslında şu anda çok da değişmedi.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bize de doğrudan söylemiyor da ama nedenlerini sayıyor, bir şeyler sayıyor.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Bizim toparlayabildiklerimiz şimdiye kadar bunlar. Aslında bu konu ama bu sene başkonsoloslarımızla bir araya gelmek istememizin -Sayın Bakanımızın talimatıyla ilk defa yapacağız bunu- temel sebeplerinden biri de bu. Yani onlarla bir araya gelip, bunu bir masaya yatırıp bütün paydaş kurumlarla bir arada... Biz şu anda sadece bunu çalıştayda kendi kendimize konuştuk yani Ankara'daki merkez birimdeki görevlilerimiz bunu konuştu, onlarla da bir araya getireceğiz. Olabilecek, sizlerden gelecek bizim hizmet bağlamında önerileriniz varsa da memnuniyetle yerine getirmeye çalışırız.

Sayın vekilim, fiziki şartlar ve personel yetersizliğinden bahsettiniz. Evet, kanayan yaramıza parmak bastınız diyebiliriz. Gerçekten çok ciddi bir çaba içindeyiz. Bütün misyonlarımızın aslında ülkemize yaraşır şekilde hizmet vermesi için. Ama bu, evet, bazen bütçenin kısıtlılığından oluyor ama bazen de -Hamburg örneğini çok iyi bildiğim için söz söyleyeyim- yerel şartlardan oluyor, yerel mevzuatlara takılıyorsunuz. Öyle misyon binası, bir binayı beğendiniz veya bir arsayı beğendiniz "Ben onu alayım." öyle bir şey olmuyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Genelgeçer bir mazeret olarak kabul etmiyorum, kusura bakmayın. Oğuz Beyin ben spesifik örneğine saygı duyuyorum ama global olarak mukayese ettiğimizde bizim temsilciliklerimizin birçok ülkenin daha üzerinde güzel imkânlarla, fiziki imkânlarla sahip olduğu kanaatini taşıyorum, gezdiğim gördüğüm ülkeler açısından söylüyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Genel Kurulda buna "sataşma" diyorlar Kamil Vekilim.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Sağ olun, sağ olun Vekilim. Ama ben bir tane temsilciliğimiz bile eğer sıkıntılıysa onu düzeltmeyi kendime görev biliyorum.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Ben bunu çeşitlendirilebilir Başkanım. Frankfurt, Stuttgart yakından baktık.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Almanya dışında o zaman diyeceğiz herhâlde, bu da küresel bir gerçek değil.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Büyükelçilik ile konsolosluğu, bazen mesaj Strasbourg'da başkonsolosluğumuz var ama o artık tartışılmaz yani orası olağanüstü bir yer.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 17

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ
GÜLSUN ERKUL - Yeni yapıldı ama yeni yapıldı, evet.
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yeni yapıldı yani...
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Dünyanın birçok ülkesinin olmadığı yerlerdeki yerlerimiz de gayet takdire şayan yani.
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yok, yok, ben standardın aynı olmasını istiyorum, yoksa bir itirazım yok.
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Başarının mazeret olmamalı, fiziki mekânlar...
KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ
GÜLSUN ERKUL - Yani ben şöyle diyeceğim, siz de haklısınız ama dediğim gibi, bir tanesinde bile sorun varsa bunu düzeltmek bizim görevimiz olmalı diye düşünüyorum.
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Saydığımız sorunların nedeni bu değil yani tabii nostaljik şeyi var da, arkadaşın takıntısı var.
UTKU ÇAKIROZER (Eskişehir) - Öyle değil ya, var ya, konsolosluklarda sıkıntı var. Biz büyükelçilikleri görüyoruz.
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani ayakta durmayla masada oturmanın ya da manzara olarak yeşil bir alana bakmak ile daha şey bir alana bakmak arasındaki şey midir?
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Hayır, öyle şey yok. Manzara işin pudra şekeriydi Kamil Bey.
KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ
GÜLSUN ERKUL - Yani aslında efendim şöyle: Biz bunların psikologlardan, sosyal bilimcilerden destek aldık, çok ciddi çalışmalar yaptık nasıl olması gerektiği, göz temasıyla aynı hizada olunması gerektiği, banko sistemi, hani mahremiyete bir şekilde özen gösterilmesi gerektiği ama işte gerçekten bazen fiziki şartlar buna elvermiyor. Mesela bilmiyorum...
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bence ondan ziyade liyakati hiç konuşmadık ama bence liyakatli olmaları o fiziki olumsuzlukları dahi yani "Doktor Jivago"daki gibi cehennemleri cennet yapar.
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Kamil Vekilim, biz demografik değişimi de konuşmadık, yaşlanan vatandaş...
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Schengenle ilgili biraz bir şeyler duymak isteriz, cehaletimizi bağışlayın lütfen.
KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ
GÜLSUN ERKUL - Estağfurullah efendim.
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yok ama yaşlanan vatandaşlarımızı... Bakın ölü nakille ilgili bile sıkıntı yaşıyoruz yani ölü nakil evraklarında konsolosluk hiçbir hata yapmıyor, istenen belgeyi veriyor ama taşıyan şirket eksik evrak şey yapınca uğraşan vekiller olarak biz Hudutla, Adli Tıpla ve benzer meselelerle uğraşmak durumunda kalıyoruz yani çeşitlendi bu şeyler, hizmet kalitesi.
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ben biraz o cepheye geçeyim de...
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Çok yaygınlaştı, söyleyeyim son olarak: Ambulans uçaklar, en fazla uğraştıkları konuların başında geliyor. İşte orada "Artık hiçbir tedaviye cevap vermiyor." denilen hastalarımızla ilgili biz vekillere gelen ilk müracaat "Cumhurbaşkanımız bizim hastamızı getirsin." Doktorlar müsaade etmiyor, konsolosluklarımız şart olarak doktordan mukavemet istiyorlar.
KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ
GÜLSUN ERKUL - Epikriz raporu istiyoruz, evet.
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Vatandaşla karşı karşıya geliyoruz. Kim? Siz geliyorsunuz yani netice itibarıyla biz spesifik gireceksek, ben liyakat, oradaki personel, standart, güler yüzler benzer şeyler onları tartışmıyorum artık yani onu Meryem Vekilimle zaten nereden nereye geldiğimizi konuştuk ancak çeşitlendi istekler, onu demek istiyorum. Şu an tabutta geri dönen bir nesil var Kamil Vekilim yani uçaklarla giden...
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Şimdi bir de bakın şimdi...
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Tabutlarda o uçağın altında geri gelen bir...
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Uçağın merdivenlerinden dökülen vatandaşlar da var.
OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Mesela işte...
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Şimdi birazcık hakkı hakkına teslim edeceğiz. Biraz önce kriz dönemi tahliyelerle ilgili çok güzel bir istatistik verdiniz. Allah aşkına yapmayın, etmeyin yani tamam olumsuzluklar var, aksaklıklar var ama ben biliyorum ki işte senin katılarak STK'lerin orada devreye girmesi, bu uluslararası genelgeçer bir kaidedir. Her şeyi devletin resmî kurumu deruhte edecek diye bir kural yoktur. Kifayetsiz kaldığı yerde senin çok haklı olarak önemsendiğin STK'lerimiz yurt içinde de yurt dışında da devreye girer ve o eksik kanalları çok layıkıyla yerine getirir. Burada sana ulaşılmamasının nedeni, sen öylesine saygın bir STK'de çok üst düzey bir görevde bulundun kardeşim. Dolayısıyla seni bir adres olarak benimsemiş, kabul etmiş ama biraz önce çok güzel bir istatistik verdiniz yani kriz dönemlerindeki tahliye şeylerine göğsüm kabardı, ben bizzatı biliyorum.
ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - 18 bin dedi Ukrayna'dan.
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sayın Başkanım, sadece Türkiye değil, bu Türk vatandaşlarına yönelik hizmet kriterlerini, rakamları verdiler. Uluslararası diğer çok nice büyük ülkelerin taleplerini de karşılama noktasında Dışişlerimizin müthiş bir başarısı var.
MERYEM GÖKA (Konya) - Müthiş.
KAMİL AYDIN (Erzurum) - Müthiş bir başarısı var. Alman'ın bir tane burnu kanamadan Afganistan'dan almış, getirmiş rica minnet üzerine yani bunlar hakikaten takdire şayan şeyler ama eksikler de var mı? Var fakat bu bizim fazlalıklarımız noktasında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 18

gerçekten bazen göğsümüzü kabartacak şeyler de olmuyor değil, oluyor yani. Ben bunun da ilave edilmesinin taraftarıyım çünkü bir NATO PA üyeliği de yaptık birlikte, bunlar hep konuşuldu. Bizden rica minnetle bir NATO ülkesinin hangi personelinin burnu kanamadan oradan sağ salım çıkarıldığını bizatihi kulaklarını duyduk, işittik, takdire şayan, teşekkürleri de aldık, kabul ettik. Bu bizim hariciyemizin gerçekten çok önemli bir başarısı konsolosluklar üzerinden, elçilikler üzerinden, temsilciler üzerinden. Yani biraz Almanya özeline çok böyle kitlendik kaldık, bence oradan bir çıkıp da biraz da Schengen bağlamında -ne olur, bu aralar çok konuşuluyor, gündem- o konuda da, onların da akrabaları olan bizlerin de yakınları olan, seçmenlerimiz olan bir sürü insanlardan böyle bu bağlamda çok önemli talepler var. Dün, sanıyorum, burada -Avrupa Komisyonu üyesi arkadaşlarımız daha iyi bilirler- gündem maddelerinden bir tanesiydi, "Kontenjan artırımı konuşulacaktı." falan filan dendi. Bu bağlamda bizim hariciyemiz neler yapıyor, umut var mıyız? Bir sürü insanımız çaresiz, hakikaten yani yurt dışındaki nüfus kadar yurt içinde de akademisyen, ticaretçi, öğrenci, hasta, akrabası, yakını, görmeye giden bir sürü insan var bu bağlamda çok çaresiz, çok sıkıntılı öyle değil mi Utku Bey?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Evet.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani acaba konseyden gelen bu bilgi bizi biraz ümitvar kılacak mı ya da Dışişlerimizin buna yönelik hamleleri, girişimleri nedir? Biraz moralimizi düzelterek şey var mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Konseyden gelen bilgi nedir?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Dün basına düştü "Kontenjan artırımı talebi olacaktı." dediler yani işlem...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Avrupa Birliği mi, Avrupa Parlamentosunda mı?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Avrupa Parlamentosunda.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Son raporda var.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bunlar bahane talebi fazla gösteriyorlar rakam olarak ama yani hepimizin eşi dostu, seçmeni, çocuğu çocuğu, yakını, arkadaşı yani bilimsel bir kongreye gidecek, kongre tarihi geçiyor, daha henüz cevap alamamış; hasta tedavi olacak, cevap alamamış yani çok çeşitlendirilebilir, vakit almayayım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Utku Beyin söz talebi var galiba.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yok, ben aynı konuya döneceğim, konsolosluklara ilişkin biraz sıkıntıları dile getireceğim bu konudan sonra.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Sayın Vekilim, öncelikle iyi sözleriniz için çok teşekkür ederim.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Kötü bir şey demedim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yok, yok.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Yok, yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ben anladım senin duygusallığından.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Efendim, bir iki soruluk hususa daha cevap vereceğim. Yalnız vize konusuyla ilgili şöyle bir şey söylemem lazım: Vize konusuyla ilgili bizim Bakanlığımızda göç ve vize işlemleriyle ilgili tamamen ayrı bir genel müdürlük var.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Biliyorum, evet.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Eğer uygun görürseniz, Sayın Başkan ve sizler uygun görürseniz orada da sizlerle bir araya gelmekten memnuniyet duyacaklardır. Ben onların adına şu anda -biz Bakanlıkta buna çok dikkat ederiz- bir...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bir de onlardan bir sunum isteyelim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Alt komisyon içine mi, Dışişlerinin içine mi giriyor?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani dolaylı giriyor.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Giriyor yani bizim komisyona giriyor çünkü ailesini ziyaret etmeye gidemiyor vize alıp, en önemlisi bu yani mesela, aile bireyini ziyaret edemiyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Tabii, dolaylı giriyor.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Komşu genel müdürlüğümüz olarak bakıyoruz onlara, memnuniyetle onlar bilgi vereceklerdir.

Efendim, sizin yorumlarınızla ilgili söyleyeyim birkaç bir şey daha var. "Bazen vatandaşlarla bir araya geldiğimizde çok teknik sorular olabiliyor." dediniz. Aslında yurt dışında böyle toplantılar yaptığınızda, bizim dışımızda mesela ağır vatandaşların çok olduğu ülkelerde Çalışma Bakanlığımızın, Millî Eğitim Bakanlığımızın eğitim müşavirleri, çalışma müşavirleri var, onlar bu mevzuat konusuna gayet hâkim oluyorlar.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Ama her yerde yok ya!

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Onların olmadığı yerde de temsilcilik kendini o konuda geliştirmiş oluyor. Arzu ettiğiniz zaman memnuniyetle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 19

toplantılara katılıp vatandaş sorularını yanıtlayabilirler veya o toplantıdan sonra siz iletirseniz onlar ayrı bir toplantı yapıp tekrar bir bilgilendirme de memnuniyetle bulunabilirler.

Derneklere, haklısınız, kendi içimizde konuşurken belki "STK" diyebiliriz ama bu derneklerin hepsi yurt dışında dernek statüsüyle kayıtlı olduğu için ben de resmî söylemi kullanmak zorunda olduğu için çünkü yurt dışında bulundukları, kuruldukları ülkelerde ben bunlara "STK" desem sıkıntılar olabiliyor, onun için kullandığımız jargonu her zaman... Haklısınız, ben sizin dediğinizi anlıyorum ama resmî statüleri dernek olduğu için ben bir bürokrat olarak "dernek" demek durumundayım.

Başka yanıtlamadığım, atladığım alamadığım bir soru var mı efendim?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Şimdi olacak.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tamam.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun Utku Bey.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Öncelikle Sayın Başkanın da dile getirmişti, aklımdaydı, unutmadan sorayım, sorularınızın arasında olsun. Bu Rümeysa kızımızın durumuna ilişkin ne yaptınız, ne yapmaktasınız, durumu nedir? Sizin muhtemelen tam uhdenize giren bir konu olduğunu tahmin ediyorum.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Doğrudur.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sonra tabii orada yaşayanların taleplerini, beklentilerini konuştuğumuz için mesela ben toplantı başladıktan sonra 2 kişiye işte şey yaptım, birisi annem, annem yurt dışında yaşıyor; birisi de bizim oradaki -bizim de birliklerimiz var biliyorsunuz, onların da değişiklik yapıları var- birliklerimizin yöneticilerinden birisini, Özgür Uçma federasyon yöneticilerinden. Annemden tek yanıt geldi: Randevu, randevu yani net, bakın, daha detayına falan girmeden "Ne sıkıntı var?" "Randevu." Gerekçeyi de öğrenmiş: 8 kişi galiba bu emeklilik nedeniyle ayrılmış konsolosluktan.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAASLAN - Hangi başkonsolosluk?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hamburg. Konsolosluktan ayrılmış. Sonra Özgür Beyden gelen de, çalışmışlar onlar da kendi aralarında işte tüm şeyler gibi, sizinle paylaşacağım. Bir: Randevu ve yoğunluk sorunları. Randevu sistemleri çoğu zaman dolu. Özellikle pasaport, kimlik ve noter işlemleri için haftalarca, hatta aylarca bekleniyor. Bazı işlemler için acil durumlara özel esnek uygulamalar bulunmuyor. Muhtemelen belki bulunuyordur, biz bilmiyoruzdur ama karşı taraftan bunun böyle gelmesi yani algı da önemlidir yani siz yaparsınız da kimse bilmiyorsa o yaptık anlamına gelmiyor yani algısı da önemlidir, belki varsa bile bunların duyurulması lazım.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Doğru.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Mobil konsolosluk ve yerinde hizmet eksikliği. Gezici konsolosluk hizmetlerinin artırılması isteniyor. Konsolosluk binasına uzak şehirlerde yaşayanlar için hizmete erişim çok ama çok zor. Personel yetersizliği ve iletişim sorunları. Personel sayısı yetersiz olduğu için hizmetler aksıyor, vatandaşlar muhatap bulamıyor, telefonlara yanıt alınamıyor, e-postalar geç ya da hiç cevaplanmıyor. Bunu biz bizzat yaşıyoruz, bizi arıyorlar. "Aradınız mı konsolosluğu, elçiliği?" "Aradık, kimse dönmedi." diyorlar yani ben yaşadığım için söylüyorum. 6 milyon, 7 milyon yurt içinde insan yaşarken bunun yaşanması da doğal ama sıkıntı, bu anlamda söylüyorum.

Dijital hizmet eksikliği: E-devlet benzeri dijital çözümler sınırlı, bazı işlemler için hâlâ bizzat gelinmesi gerekiyor, dijital dönüşüm henüz yeterli noktaya gelmedi.

Noter işlemleri ve vekaletnamelerde zorluk. Yurt dışında verilen vekaletnamelerin hazırlanması karmaşık ve pahalı olabiliyor. Özellikle yaşlılar için rehberlik yetersiz.

Vatandaşlık, doğum, nüfus ve askerlik işlemlerinde karmaşa. Bu işlemlerin takibi ve belgelerin hazırlanması hem bürokratik hem kafa karıştırıcı, konsolosluklar arasında da uygulama farkları var.

Saygılı ve eşit yaklaşım talepleri. "Bazen konsolosluk görevlilerinin vatandaşlara karşı yaklaşımı şikâyet konusu oluyor. Hizmet kalitesinin ve personel eğitiminin artırılması gerekiyor." diyor. Ben dedim ki: Ya, burada bir sunum yapıldı, hukuk danışmanlıklarımız var, faydalı mı bilinmiyor mu? "Hayır vekilim, hiç bilinmiyor bu hukuk danışmanlıkları." En azından hizmet alınması anlamında söyledim. "Bu kişinin eksik bilgisi olabilir." diyebilirsiniz, ben size böyle bir algı olduğunu anlatıyorum.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tabii, tabii. Çok kıymetli efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Şeyler hâlinde raporlanmış, muhtemelen genel merkezimize gönderilmiştir bu.

Bir de bu acil durum formundan bahsettiniz, çok önemsiyorum. Sadece form olması biraz bana şey geliyor yani daha farklı bir şey olabilir mi? Yani formu dolduracak, kim yanıt verecek? Yani form doldurmak bizde yani öyle çok yanıtlanabilir bir şey değildir. Acil durum hattı, acil durum yani buna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Biz bununla sık karşılaşıyoruz. Arıyorlar, aslında cevabı belli belki ama bilmiyor, kriz anında, işte az önce Oğuz Bey söylüyordu, bir cenaze gelmesi ya da bir acil durumda. Ben bu ulaşamama meselesini... Belki şeyler vardır yaptıklarınız ama biz de anlatalım, bize de anlatın, biz de anlatalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 20

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tamam, memnuniyetle efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - "Nasıl iyileştirebiliriz?" diye bakmak gerekiyor sanırım.

Şey sizde mi? Notlarım arasında, biz bir kanun çıkardık buradan. Neydi ya? Dışişleri vakfı mı, ne kurduk, biz bir şey kurduk.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Vakıf.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Vakıf kurduk, ondan sonra bu vakfa yurt dışındaki şey yetkisi verdik.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Vize işlemlerine... O gene efendim diğer genel müdürlük, vize işlemleri...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yurt dışından buraya gelenler için, öyle mi?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Tamam, onu bilmiyorsunuz.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Yurt dışına vatandaşların aldığı vizeler ve yurt dışındaki vizeler tamamen ayrı bir genel müdürlük.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Anladım ben.

Ha, bir de, tabii, bunu belki ayrıca bir konuşmamız da lazım. Başkanım da hatırlayacaktır, geçen sefer de bu konu yani şöyle oluyor: Sunumlar yapılıyor, sorular, Meclis gündemi başlıyor, falan, sonra toplantı bitiyor. Ama şu önemli bir konu, belki ayrıca...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Öyle bir şeyimiz yok şu an.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yok, yok, biliyorum ama gidiyoruz, geliyoruz yani diğer bir şey de... Bu Türkçe meselesi bence orada bir kanayan yara ve bu mesele inanın aslında sadece bizi aşan, Türkiye ile Almanya arasında üst düzeyde diğer her seviyede konuşulması ve çözülmesi, hatta eyaletler seviyesinde çözülmesi gereken bir konu ama yeterince eğilemediğimizi düşünüyorum ben bu konuya Türkiye olarak. Hep gittiğimde görüyorum, aslında ayrıntılı raporunuzda en önemli husus vardı zaten yani neden işte o konunun kredili ders hâline gelmesi meselesi. Bunu sağlatma noktasında ne kadar başarılıyız eyaletler bazında, onu soracağım.

Bir de bazı çok tekniğine girmek istemediğim sosyal güvenlikle ilgili hususlarda sanki Türkiye ile Almanya arasındaki ana sözleşmenin tadiline ihtiyaç var. Kaç tarihli bir anlaşma var meşhur, hep söylenen bir anlaşma var yani oradan kaynaklanan sıkıntılar olduğu söyleniyor. Özellikle işte özlük haklarına ilişkin düzenlemeyi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Güncellenmesi lazım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Güncellenmesi... Ona ilişkin bir hazırlık var mı, hiç konuşuluyor mu? Bu nasıl olacak? Yani bir sürü anlaşma imzalıyoruz biz bir sürü ülkeyle, bunu da güncelleyelim çünkü anladığım kadarıyla insanların hayatını doğrudan etkiliyor bu anlaşmanın güncellenmemesi. Bana aktarılıyordu, hangi konu olduğu şimdi şeyimde yok.

Bir de işte bu emeklilik meselesinde -size düşüyor mu bilmiyorum, bize gelen bir sürü konudan biri de bu- işte buradan emekli olduğunda prim ödemiş, buradan emekli olmuş vatandaşımıza "Sen orada çalışıyorsan ben maaşını keserim." gibi bir şey, bunu biz doğru bulmuyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Onun üzerinde de çalışıyoruz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Tabii, sizin uhdenizde mi bilmiyorum ama bunun devam ediyor olması... Mecliste düzeltme fırsatımız vardı.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Hâlâ var.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - İşte, vardı, bizim önerilerimiz o dönemde, maalesef, dinlenmedi. Neydi? "Tam zamanlı olsun." dedik "Hayır." dediler "Biz şu kadar saatlik şey yaparız." dedi iktidar partisi, kanunu öyle çıkardı ve maalesef, soruna çözüm olmadı. Bu konuda daha detaylı birçok şey var ama ana olarak bunlar şimdilik notlarımda.

Teşekkür ediyorum tekrar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun lütfen.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Sayın Vekilim, öncelikle Rümeyşa Öztürk'ten başlayayım. Rümeyşa kızımız oradaki göç merkezine alındığı andan itibaren konuyu yakından aslında takip ediyoruz. Basında veya sosyal medyada bizim ne kadar takip ettiğimiz ve işin içinde olduğumuz her zaman gözüküyor. Bütün üst düzey görüşmelerde artık kişinin ailesiyle ve Rümeyşa kızımızla doğrudan temas hâlindeyiz ama konsolosluk işlemlerinin biraz böyle bir yanı var, biz yaptığımız işi her zaman çok fazla söyleyemiyoruz çünkü kişisel bilgilerin gizliliği açısından ve kişinin ve ailenin tercihleri doğrultusunda bilgi paylaşabiliyoruz. Bu sizin için değil yani dışarıdan yaptığımızın çok fazla gözükmediğini söyleyebilirim. En son şunu söyleyeyim: Dün 3 hâkimli bir kurulla ilgili bir temyiz başvurusu vardı, hâkimler ona karar vereceklerdi. Biz Sevgili Genel Müdür Yardımcımla beraber -gece saat kaçtı- doğrudan dava biter bitmez süreçten haberdar olduk, aileyi bilgilendirdik, avukatlarla konuştuk. Şu anda süreç iki ayrı yerde devam ediyor: Bir, Rümeyşa'nın gözüaltına alındıktan sonra götürüldüğü Louisiana'da; bir de asıl üniversitesinin olduğu Vermont'ta iki ayrı adli süreç var. Ama bu adli süreçlerde temyize gidildiği zaman Amerikan hukuk sistemi tarafında temyiz süreçleri de başka eyaletlerin mahkemelerinde olabiliyor. Mesela, Vermont'un bir kararı var, Vermont'taki hâkim dedi ki "Konu benim görev alanımda. Rümeyşa'nın 1 Mayıs'a kadar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 21

buraya getirilmesi lazım ve konuyu benim yürütmem lazım." Bunun üstüne hükûmet tarafının avukatları temyize gittiler ama temyiz davası New York'ta ele alındı. Zaten dünkü dava oydu. Dün iki tarafı da dinledi hâkimler, henüz kararlarını açıklamadılar, ileri bir tarihe ertelediler. Şimdi, cuma günü tekrar Vermont'ta kefaletle serbest bırakılma talebi görüşülecek. 9'u cuma günü yapıyor yanılmıyorsam. O zamana kadar -bu hukuki bir yorum tabii- belki açıklarlar, açıklamazlar temyiz sonuclarını, bilmiyorum. Yani iki ayrı süreç yürütülüyor: Bir, sınır dışı işlemine ilişkin bir hukuki süreç var, o şu anda Louisiana'da; bir de gözaltında tutulmasına ilişkin ayrı bir süreç var. Çok komplike bir süreç bu. İki ayrı dava sürecinde de temyizler var; avukatların, hukukçuların söyledikleri var. İstedığınız kadar sizlerle detayları paylaşabilirim, gerçekten yakından takip ediyoruz, avukatlarla temas hâlindeyiz, Büyükelçiliğimiz kendi hukuk danışmanlığından da fikir alıyor, aileyle yakın temas hâlindeyiz, Rümeysa kızımızı mümkün olduğunca sık ziyaret ediyoruz veya telefonla konuşuyoruz -tabii, sonuçta bir gözaltı merkezinde- şartlarında bir şeye ihtiyacı var mı diye.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Nerede şu anda?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Louisiana'daki geri gönderme merkezinde. İşte, 1 Mayıs'a kadar nakil şeyi vardı ama temyize gidince o biraz sarktı. Yani sürecin gerçekten içindeyiz, bu bizim için önemli bir dava.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Tıbbi talepleri yerine getiriliyor mu?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet, getiriliyor. Tıbbi açıdan bir sıkıntısı yok, o yönde bir sıkıntısı yok ama o yaşta bir genç kızın, tabii, geri gönderme merkezinde olabilecek şartları tahayyül edebilirsiniz, onun verdiği sıkıntılar var. Elimizden geldiği kadar manevi destek sağlayabiliyoruz. Hatta dün sosyal medyada bir haber vardı "Bulunduğu yerdeki şartlar çok kötü." diye yani inanın her sosyal medya mesajını bile takip ediyoruz. Onun üstüne hemen Başkonsolosu aradık, dedik ki Houston Başkonsolosumuza, Louisiana'da o akredite: "Sen telefonla bir konuş, Rümeysa'da bir değişiklik mi var?" O da tabii zorlanmaya başladı. 27 Martta gözaltına alındı, bir ayı geçti, çocuk da haklı olarak zorlanıyor ama elimizden gelen desteği verebiliyoruz. Yani Louisiana'daki süreci Houston Başkonsolosluğumuz takip ediyor, Vermont'taki süreci Boston takip ediyor. New York'ta dünkü temyizi... Bilfiil davalara giriyoruz bu arada yani personelimiz davalara girip dinliyor, takip ediyor, bize raporluyor; ayrıca, Washington Büyükelçiliğimiz olan biten hakkındaki hukuki yorumlarını hukuk danışmanlığı firmamızdan alıyor, aileyle doğrudan temas hâlindeyiz ama takdir edersiniz ki her şeyi, her yaptığımızı, her adımı -çok komplike bir şekilde takip ediyoruz- basında veya sosyal medyada paylaşmıyoruz çünkü bu biraz da ailenin ve çocuğun tercihlerine... Yani biz işimizi yapıyoruz ama ne kadar yaptığımız dışarıdan gözüküyor olabilir.

Senin ekleyeceğin bir şey var mı? Çünkü Arda Bey bilfiil için başında.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ ASYA, AVRUPA VE AFRİKA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ARDA ULUTAŞ - Evet.

Sayın Vekilim, Houston Başkonsolosumuz bizzat 2 kere Louisiana gitti, telefon temasları neredeyse her gün oluyor; ayrıca, bu cuma da muavin konsolosumuz tekrar gidecek, fillen gidecek Houston'dan Louisiana'ya. Tabii, Houston Başkonsolosumuzun söylediği, geri gönderme merkezi kırsal bir alanda yani bakır bir alanda; onun için, öyle çok konfor alanında istenilen düzeyde değil. Bir de diğer milletlerin yasa dışı göçmenlerinin de tutulduğu bir alan olduğu için, tabii, bazı şeyler oluyor.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Konsolosluk himayesi bağlamında olabilecek maksimum desteği kendisine sağlıyoruz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sizin üstünüzde siyasi, bakanlar ve üstü seviyede hangi görüşler dile getirildi, ne yanıt alındı?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Efendim, her düzeyde dile getiriliyor bu ama şöyle söyleyeyim: Benim bilgim dışında, sürecin de aksamaması açısından... Çünkü biliyorsunuz, Rümeysa'yı dava eden Amerikan Hükûmeti. O yüzden, sürecin aksamaması bakımından bazı süreçler ve konuşmalar konusunda belli bir mahremiyet talep ediliyor. Ailenin ve avukatların da talebi bu yönde sürecin sekteye uğramaması için. O yüzden, bu konuda affınıza sığınacağım. Ailenin de talebi aslında tamamen bu yönde. Kendi kanunumuz çerçevesinde de ben bu kadar bilgiyi paylaşabiliyorum. Ama Rümeysa ve ailesiyle yan yana, kol kola gidiyoruz diyebilirim efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Diğer konuya geçmeden o konuda şunu ifade edeyim: Hepimiz -burada en ufak şeyimiz yok- bir an önce özgürlüğüne kavuşması gerektiğine inanıyoruz. Amerikan Hükûmetinin bu konudaki tavrının da maalesef, yanlış olduğunu... Çünkü yanılmıyorsam bu gözaltı işlemi Sayın Bakan Amerikan Dışişleri Bakanıyla ya görüştüğü gün ya bir gün sonrasında yapıldı yani bu bile aslında kabul edilemez. O yüzden, siyasi noktada da ben tüm muhataplarına iletilmesi gerektiğini -benimle paylaşmamanızı anlıyorum, sorun değil iktidar tarafı paylaşır- ve ısrarcı olunması gerektiğini düşünüyorum. Bu, kabul edilebilir bir durum değil. Ortada suç diye bir şey yok zaten, siz de ifade ettiniz. Bu noktada, tabii ki hem Genel Başkanımız hem biz de muhataplarımıza söylüyoruz, kamuoyuna söylüyoruz ama bir şekilde... Bakın, hele hele Amerikan Hükûmetinin temyiz etmesi, hâlâ verilmiş, en azından lehinde olabilecek kararları dahi temyize götürüyor olması vesaire... Bu noktada siyasi baskının daha da artması gerektiği düşüncesindeyiz yani ülkemize yapılmış bir tavır kabul ediyoruz biz onu, hele hele de 2 Bakan görüşürken bunun yapıyor olması, tabii, asla kabul edilemez.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Müsaade ederseniz diğer sorularınıza, yorumlarınıza cevap vermeye çalışacağım.

Özellikle Almanya'da randevu konusunda bir sıkıntı olduğundan bahsettiniz. Aslında biz bu sıkıntının farkındayız ve sunumumda hatırlarsanız altını çizdim yani randevu konularında sıkıntı olduğunu biliyoruz; onun için, düzenli olarak kendimize göre

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 22

bir takip sistemi oluşturduk ve randevu sistemi çok sıkıntılı olduğu zamanlarda bilfiil o misyon nezdinde ilave tedbir almaya çalışıyoruz. Özellikle pasaport randevuları konusunda, gene sunumumda bahsettiğim gibi, bu on yıllık pasaportların dolup tam tatil öncesi vatandaşımızın yenilemeye gelmesinden dolayı bir yığılma var. İşte, personel yetersizliği de olabiliyor, vatandaşın gerçekten fiziken kaldırılamayacak yoğunluktaki başvurularından dolayı da oluyor, bu tip aksamalar oluyor. Ama bazen bizim de katılımımızla, özellikle Almanya'da neredeyse üç ayda bir büyükelçimiz başkonsoloslarımızı topluyor. Mesela, cuma günü başkonsoloslarımızla bir araya gelecek. Ben büyükelçiyle düzenli temas hâlindeyim, her şeyi ona iletiyoruz. Ana gündem maddeleri "Bu yaz dönemi başlamadan randevu saatlerinde nasıl iyileştirme sağlayabiliriz?"in üstünde çalışacaklar. Sıfırlayabilir miyiz bu sorunu? Gerçekçi bir cevap vereceğim: Sıfırlamak biraz zor ama olabilecek en iyi şartları sağlamaya çalışacağız. Mobil konsolosluğun, gezici konsolosluğun artırılması... Doğru, haklısınız; onun faydalarını, vatandaş taleplerini biz de duyduk, zaten elimizden geldiği kadar artırmaya çalışıyoruz. Ama tabii, gezici konsolosluk yaptığımız ülkeler -vatandaşın yoğun olduğu ülkelerde bu talep var- aynı zamanda randevu taleplerinin de kırmızıya düştüğü ülkeler. O gezici konsolosluğu yapacak olanlar da bizim personel olduğu için onu zaten hep hafta sonu yapıyoruz bu sebeple. O personeli işten çekmek demek oluyor gezici konsolosluk. Onun o yansımaları da değerlendirerek elimizden geldiği kadar sayıyı artıracaktır. Ama haklısınız, vatandaşta büyük memnuniyet yaratıyor, işlerinden güçlerinden izin almadan hani ayaklarına kadar gitmiş oluyoruz. Vatandaş şikâyetlerini gerçekten çok ciddi bir şekilde değerlendiriyoruz. Bir tek şey konusunda -hepsine hak vereceğim- telefonla bize ulaşamama ihtimalini ben pek vermiyorum. Çünkü şöyle: Evet, misyon yoğun oluyor ama misyonu aradığında o misyon kapalıysa muhakkak santraller konsolosluk çağrı merkezine bağlı ve çağrı merkezindeki bekleme süresi çok az, çok kısa yani dakika değil saniyelerden bahsediyoruz. Diyelim ki Hamburg Başkonsolosluğunu aradınız, Başkonsolosluk telefonları meşgul "Pasaport işlemi için bilgi almak istiyorsanız 1'e bas." dediğinde o zaten sizi Konsolosluk çağrı merkezine bağlıyor ya da vatandaşlıkla ilgili bir şey soracağınız zaman sizi zaten oraya bağlıyor ve telefonla ulaşılabilir olması lazım. E-postalara geç dönmüş olabilir veya bir talep vardır, oralarda gecikme varsa bilfiil ilgilenilebilir ama telefonla gerçekten ulaşılabiliriz. Bu e-devlet üstünden form doldurulması yeni bir uygulama ama ona gelene kadar bizim aslında mekanizmamız var. Biz sadece mekanizmamızı e-devlete taşıyoruz. Yurt dışına çıktığınızda telefonlarınıza bir mesaj geliyordur, hepiniz onu görmüşsünüzdür "Yurt dışında başınıza bir şey gelirse şu numarayı arayın." O numara aslında konsolosluk çağrı merkezi. Yani şimdiye kadar acil durumda başına ciddi bir şey gelip de bizim ulaşamadığımız veya geç kaldığımız bir vatandaş... Ben Berlin Büyükelçiliğinde göreve ilk başladığımda 2007'yi, 2007'den bu tarihe kadar çok kısa bir aralık dışında bilfiil bu konulara bakan birimlerde çalıştım, acil bir durumda erişemediğimiz bir vatandaşımız olmadı yani o bizden yardım istediye biz ona aslında erişebiliyoruz. Ama dediğim gibi, bu e-devlet altındaki form, haklısınız, yeni; o sadece kurduğumuz mekanizmanın değişik bir şekli, yoksa konsolosluk çağrı merkezi üzerinden bize ulaşmak mümkün. Nitekim bu tahliyelerde de biz onu kullanıyoruz. Mesela, küçük rakamlardan birinden... Gazze tahliyesi, Lübnan tahliyesi en son yaptıklarımız. Ne yapıyoruz? Başkonsolosumuz veya büyükelçiliğimiz bir duyuru yapıyor, diyor ki "Lütfen, tahliye olmak isteyen kişiler şu numarayı arayıp isimlerinizi yazdırın, bildirin." Bunların hepsi aslında konsolosluk çağrı merkezi, onlar temsilciliği aradıklarını düşünüyorlar. Listeler hemen oluşturuluyor, sistem ona göre kurulu; listeler ona göre oluşturuluyor ve yardım, destek sağlanıyor. Yani acil durumlardaki reaksiyonlarımızın geç kalmadığını düşünüyorum.

Bu arada, yurt dışı temsilciliklerimiz ve konsolosluk çağrı merkezine ulaşılmasının dışında hepsinin "web" sayfasında yirmi dört saat açık nöbetçi telefonlar var. Bunlar da vatandaş "web" sitesine girdiğinde, sosyal medya hesaplarında sabit mesaj olarak bütün temsilciliklerimiz üstünde duruyor. O sabit mesajdaki telefondan... O telefon bizim personelimiz arasında nöbetçi olan personelde bulunuyor. Bir mobil hat yirmi dört saat keza açık.

Onun dışında "Uygulama farklılıkları var." dediniz; doğrudur, zaman zaman mevzuat uygulamalarında farklılık oluyor. Bunun için de dediğim gibi, ilgili kurumlarla beraber... Çünkü mevzuatı biz uyguluyoruz ama mevzuat bizim Bakanlığımızın mevzuatı değil -yani işte, nüfus ve vatandaşlık var, askerlik var- bizim mevzuatımız değil. Onun için, yaptığımız en önemli çalışma, ilgili kurumlarımızın temsilcileriyle beraber kendi misyonlarımızı bir araya getiriyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Koordinatör kurum siz misiniz Sayın Genel Müdürüm?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet çünkü biz uygulayıcı olduğumuz için...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bir yaptırım, bir uyarı, bir şey, birazcık böyle yönlendirme hakkınız var herhâlde, değil mi? Mesela, noterlikte bir aksama oldu, koordinatör kurum sizsiniz.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tabii, tabii, yapmaz olur muyuz. Yani mesela diyelim ki -işte, sayın vekilim bahsetti- Almanya Hamburg'da bu ay kırmızıya kim düştü -biz onu kırmızıya düştü diye algılıyoruz randevu saatleri uzadığı zaman- anında hem o başkonsolos uyarılıyor, başkonsolosun amiri şeklindeki büyükelçi uyarılıyor. Mesela, niye Almanya'daki büyükelçi 14 başkonsolosla üç ayda bir bir araya geliyor? Aslında tabii ki birbirleriyle "Sen bunu ne kadar iyi yapıyorsun." diye konuşmuyorlar; üç ayda bir bir araya geldiklerinde olası şikâyetler, neleri düzeltebiliriz, ne yapabiliriz, merkezden ne destek istiyorlar, onu bize söylüyorlar ama biz uygulamada bir aksaklık olduğu zaman tabiatıyla hemen dikkatlerini çekiyoruz ve bundan anında haberimiz oluyor, öyle söyleyeyim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bir eşgüdüm var yani.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tabii, tabii, var. Ama şöyle bir şey var: Yani mesela, birisi nüfus işlerinde bir tane resmi fazla istiyordur, bir şeydir,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 23

tam da o yüzden ilgili kurum gelip onun nasıl yapılması gerektiğini anlatıyor. Noterlik konusunda, mesela, örnek vereyim: Sayın Vekilim bahsetti "Zorluk var, yaşlılar için rehberlik gerekiyor." diye. Türkiye'dekinden farklı bir uygulama yok. Türkiye'de siz noterde ne yaşıyorsanız aslında yurt dışında noterde de aynısı yaşıyor çünkü biz bildiğiniz Noterlik Kanunu'nu uyguluyoruz. Hatta şöyle bir müsamaha istihdam edeceğim: Türkiye'deki noterler hukukçular, bizde noterler bizim yani biz hukukçu değiliz ama tamamen bire bir aynı hizmeti verecek şekilde mevzuatı öğreniyoruz ve uyguluyoruz. Yaşlılarımız çok şikâyet ediyorlar, o Türkiye'dekinden farklı bir şikâyet değil. 65 yaş üstünden, biliyorsunuz, bazen sağlık raporu istenebiliyor; o burada da isteniyor, orada da ama orada bu bir şikâyet konusu olabiliyor. ?

Dijital hizmetlerde sınırlılıktan bahsettiniz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hepsine yanıt vermek zorunda değilsiniz, ben sadece notlar geldi diye söyledim.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Yok, yok.

Dijital hizmetler konusunda kendimizle gurur duyuyoruz. Tam bu kadar gurur duyduğumuz yani bu genişlikte bir dijital hizmet veren başka bir örnek biz tespit edemedik ama bize denilirse ki "Şu konuda da şunu yapabilirsiniz. Şu konuda da böyle bir şeye ihtiyaç var." Mevzuat izin verdiği sürece memnuniyetle o konuda da elimizden geleni yaparız.

Türkçe konusunda haklısınız, biz de iyileştirmeye çalışıyoruz. Bu da aslında vatandaşlık gibi biraz da vatandaşımızın da...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Bir sonraki toplantımızda Millî Eğitim Bakanlığımızı da çağıralım.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet, olabilir, onlarla beraber belki bu konuyu cevaplamamız...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Bir sonraki toplantımızda Türkçe eğitimi gündemimize alıp daveti yapalım.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Keza emeklilik ve sosyal güvenlikle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, tabii, Sayın Başkanım. Ama Almanya'daki sosyal güvenlik anlaşması konusunda son durumu ben gerçekten bilmiyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sanki genel bir çerçeve anlaşma, içinde belki o da vardır gibi, spesifik değildir.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAARSLAN - En son yakın tarihte SSK'den bir heyet Almanya'ya gitti, oradaki AOK'yle görüşmeler yaptılar. O da teknik boyutta olduğu için ona da daha ayrıntılı bakalım, takip edelim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Tam da o şimdi siz söyleyince aklıma geldi. Ne belgesiydi?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AYŞEGÜL GÖKÇEN KARAARSLAN - T/A 11.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Evet. Sağlık belgelerinin burada sayılması, sayılmaması; sağlık kurumlarında alma, almama noktasında çok ciddi sıkıntılar var. Yani eskiden daha rahat hizmet alabilirken orada yaşayan yurttaşlarımız, şimdi buna kısıtlama getirilmiş, sadece acil durumlarda hizmet alabiliyor. "Bunun düzelmesi lazım." dediğimizde de o anlaşmanın tadil edilmesi lazımmış. Yani bize öyle izah ettiler.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Allah Allah!

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Sayın Vekilim, aslında, tam da biz, bu konuda, kendimize dendiği gibi elçiye zeval olmaz, biz bu tip konularda uygulayıcıyız yani biz Türkiye'deki kurumların mevzuatını uyguluyoruz. Ama bizim görevimiz, vatandaşımızın taleplerini, sıkıntılarını ilgili makamlarla paylaşmak. Bu da Sağlık Bakanlığının konusu.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Var mı, vatandaşımız size bunları aktarıyor mu?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tabii tabii, geliyor bunlar hep.

Yani düşünün ki Almanya'da sadece yeniden vatandaşlık kazanmaları için 107 toplantı yapıldı, onun dışında vatandaşla bir araya geldiğimiz sayının istatistiğini tutmuyoruz, sayı sınırsız yani.

Atladığım bir şey var mı Sayın Vekilim?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bence, bu da Sağlık Bakanlığıyla görüşülmesi gereken bir mevzu.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet, Çalışma Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığıyla ayrı ayrı bu iki konunun ele alınması lazım.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Siz az önce söylediniz, galiba raporumuzda da vardı, hangi şeyde bilmiyorum. Siz şikâyetlerini de alıyorsunuz, öyle bir çalışmanız var, şikâyetleri aldığınız bir raporlama da var.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tabii tabii, tam onu tutuyoruz ve işte, demin söylediğim gibi, bize göre de renkler var, kırmızıya düşen ülkeler misyonlarımız diye bir şey var, randevuda tutuyoruz. Onun dışında, vatandaş şikâyetlerinin bize ulaşabildiği çok yer var yani SMS atabiliyor, konsolosluk çağrı merkezi üstünden, konsolosluk.gov.tr üzerinden, e-devlet üzerinden, CİMER üzerinden, hepsi tek bir yerde toplanıyor, tek tek cevaplanıyor. Eğer bir misyonda dikkat çekici bir şey varsa, bir tane vatandaş, bir misyona yılda bir tane bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 24

şikâyet geldiyse sistematik bir şey yoktur ama onun sistematik olup olmadığının da hepsi raporlanıyor. Yani tek tek bilfiil ben bakıyorum, öyle söyleyebilirim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Tam söylediğiniz konuda "Elçiye zeval olmasın." dediğiniz noktadaydı sorum aslında. Şikâyetleri de topladığınız için, biz kendimiz kendi erişebildiğimiz "network"ümüzden sorunları tespit ediyoruz, siz de vatandaşın direkt. Bizimle paylaşmak istediğiniz, en fazla Ankara'dan "Şu soruna çözüm bulun." dedikleri 5 mesele nedir? Hangi bakanlıklarla...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bu bilgi haberleşmeyecek, değil mi?

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hayır, haberleşme değil, şunu demek istiyorum, yani, mesela, ben sorduğumda bana "emeklilik" diyorlar, tamam mı?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sayın Vekilimin gazetecilik kimliği de var da.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yo, o anlamda demiyorum ben, gazetecilik kimliğinin ötesinde, bize sağlıklı bilginin gelmesi, bilginin bürokrasinin koridorlarında kaybolmaması. Konuşuyorlar, raporluyorlar, kendi aralarında. Sizin, benim, Başkanın, bizim haberimiz olmuyor; mevzuat yapılırken, torba yapılırken ne sizin aklınıza geliyor ne bizim aklımıza geliyor. Ondan sonra da...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Biraz önce sana gelen raporda bunların birçoğu yazılıydı, zaten onlara cevap verdi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hayır. ondan sonra da bu tarafa soru sorduğumuzda "Mevzuat böyle, kanun böyle." deniyor. Kanunun düzeltilme yeri burası. Vatandaşın bir sıkıntısı varsa sizi aktardığı listesini bizimle paylaşmanız lazım, saklamak değil de. Anlatabiliyor muyum? Onu demek istedim.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Saklamıyoruz da zaten.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yani, az önce söylediğim şeyi, mesela, biliyorsunuz siz, o benim aklıma gelene kadar iki saat geçti.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Ama o emeklilik konularını falan hep bize söylüyorlar Vekilim yani orada başka bir kuruluşa söylemiyorlar çok fazla.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hayır, tam tersine, onların elinde de bu raporlama oluyor. Yani "Ben şunu yaşıyorum." diyor adam, söylüyor muhatabına, konsolosluğa "Ya, ben Türkiye'ye gittim, muayene olamadım, beni acilden çevirdiler." ya da işte "Ya, ben şimdi böyle yazarsam emekli maaşım kesilecek mi?" Size soruyorlar onu, bana mı soruyorlar?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Sayın Vekilim, şöyle, aslında bizim...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yani şu anlamda söyledim, bunu istatistiksel bir şeyiniz varsa yani "En fazla sıkıntı, işte, otomatik bilgi paylaşımına ilişkin soru soruyorlar." gibi.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Şimdi, aslında bunu şöyle yapıyoruz, demin kastettiğim tam oydu. Biz uygulayıcı olduğumuz için mevzuat bizim mevzuatımız değil yani pasaport mevzuatı da Dışişleri Bakanlığına ait değil, askerlik de değil, emeklilik, sağlık, hepsi ilgili kurumların mevzuatını uyguluyoruz. Biz burada doğrudan ne yapıyoruz? Kurumlara bu talepleri iletiyoruz. O bölümde, ondan sonrası, oradaki mevzuat değişiklikleri bizim yapabileceğimiz mevzuat değişiklikleri olmadığı için, Dışişleri Bakanlığının, ama biraz önce bahsettiğim muavin konsoloslar toplantısı, kurumlara toplantılar ve bilfiil başkonsoloslarımızı bu sene buraya getirdiğimizde paydaş kurumlarla bir araya getireceğiz, uygun görülürse sizde de bir araya getiririz, doğrudan iletilir ama...

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Çok doğru ve iyi olur.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sayın Genel Müdürüm, şunu mu anlayalım: Siz muhatapsınız, oluyorsunuz; dilek, temenni, şikâyet, eksiklik şu...

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Listeleyip iletiyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - ...ilgili kurumlara da dağıtıyorsunuz yapılmak üzere.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Benim söylediğim şey de, az önce sizin sulandırdığınız, Hocam "Burası da ilgili bir kurum." demek istiyordum, Yurtdışı Türkler Alt Komisyonu.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yok, burası değil.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Burası ilgili bir kurum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Hayır, muhatap orası değil.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hayır, hayır...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Millî Eğitim bize yasama...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Parlamento...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bak, yasama da diyecek ki: "Şu eksiklik var." SGK diyecek ki: "Şu eksiklik var." Burası değil.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - İşte ben de diyorum ki diyor mu? Demiyor. Demiyor işte, yıllardır çözülüyor insanların sorunu. Biz dersek SGK baskıyı hissedecek, biz dersek Sağlık Bakanlığı hissedecek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 25

Ben de diyorum ki -onu anlatmaya çalıştım az önce tam da- elinize gelen sıkıntıları bizimle de resmî olarak Başkanlığımızla, Dışişleri Komisyonumuz ya da Yurtdışı Türkler Alt Komisyonu ile -bunun için kuruldu bu Komisyon aslında- paylaşmanızda fayda var.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Haklısınız.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sizi aşabilir bu talebin yapılma noktası ama muhataplarına belki iletirsiniz. Yani SGK'nin bildiği şeyi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Muhataplarına kesin iletiliyor. Muhataplarıyla...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Benim talebim dediğim, benim talebimin bir muhatabı var, onu diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Aslında şöyle, biraz önce Sayın Genel Müdürüm çok önemli bir şey söyledi, başkonsoloslar, büyükelçiler konferansı çok verimli geçiyor. Başkonsoloslarla aynı minvalde bir toplantı yapılacaksa biz en sağlıklı cevabı orada alacağız. Bu Komisyonu tam kadro gider, orada detaylı bir şekilde bu geri dönüşleri alırsız Sayın Vekilim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ya da bir çıktısı varsa paylaşmayı uygun görürseniz bizimle...

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Size şöyle söyleyeyim: En önemli şikâyetler bugün burada konuşuldu. Şu anda, bugün, bu ortamda konuşulmayan çok belirgin, bildiğimiz bir şikâyet yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Yani bizde olmayıp da sizde sır gibi saklanan bir şey yok şu konuşulanların dışında.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Yok. Bugün hepsini konuştuk. Bizim yükümlülüğümüzde olan en büyük şikâyet randevuların gecikmesiydi. Onunla ilgili de elimden geldiği kadar dürüstlikle bu şikâyetin olduğunu siz sormadan ben aslında söyledim ve nasıl bir önlem almaya çalıştığımızı anlattım. Ama onun dışında, yani birçok vatandaşımızın dile getirdiği şikâyet aslında bugün burada bilfiil dile getiriyor. Onun dışında aklımıza gelen bir şey olsa memnuniyetle paylaşırdık ama zaten konuştuk yani emeklilik, dövizli askerlik, vatandaşlık sorunu mavi kartların, değil mi?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Noter faaliyetleri.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet, evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Çok teşekkür ediyoruz.

Gündemimizde yer alan bu bilgilendirme sunumunun soru-cevap kısmı da tamamlanmış oldu. Eğer ekleyeceğiniz başka bir husus yok ise...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yok, çok teşekkürler.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Çok teşekkür ederiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Bizim, gerçekten hepimizin öyle düşündüğünü, başka toplantıları vesilesiyle giden vekillerimizin de öyle düşündüğünü söyleyerek şunu ifade etmek istiyorum: Vatan savunması sadece topla tüfekte olmuyor, sizler, yurt dışındaki bu misyon şeflerimiz, diplomatlarımız vatan savunmasının belki de en önemli aktörlerisiniz. Minnettarız bize de genel bir şekilde durumu özetlediğiniz için ve sonrasında da inşallah iletişimimiz devam edecek zaten bu sorularla da ilgili.

Çok teşekkür ediyoruz, ayaklarınıza sağlık.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Teşekkür ederiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Katılan vekillerimize de çok teşekkür ediyoruz.

Bir sonraki toplantımızın da gündemini aslında belirlemiş olduk biraz Schengen, biraz Millî Eğitim Bakanlığı özelinde.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Belki devamında SGK olabilir.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Tabii, tabii. Şimdi, belki o zamana kadar birtakım şeyler de aşılmış olacaktır, belki Genel Kurula gelecek, bir şeyler olacak bazı torba yasanın içerisinde.

İnşallah önümüzdeki süreçte bakanlıklarla yaptığımız görüşmelerin de çıktılarını, çözüm önerilerinin, ve meyvelerini almış olacağız.

Teşekkürler.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Ben kapanmadan bir şey söyleyeceğim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Buyurun, tabii ki buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Siz de biliyorsunuz, biz hem Dışişleri Komisyonu olarak hem Meclisin diğer NATOPA vesaire komisyonları olarak yurt dışına gittiğimizde gerek büyükelçilerimizden gerekse başkonsoloslarımızdan ve bunların çalışanlarından büyük destek görüyoruz. Bu fırsat vesilesiyle teşekkür ediyorum. İşte, sizinle Riga'da, diğer arkadaşlarımızla... Burada olan olmayan, her zaman onca işin arasında bir de bizimle ilgileniyorsunuz ve sorularımızı, bilgi eksikliğimizi her ortamda gideriyorsunuz. Gerçekten çok teşekkür ediyoruz, sağ olun. Bizim burada tüm söylediklerimiz "Şu da var, bu da var." dediklerimiz daha iyi olsun diye. Yoksa emeklerinizin farkındayız.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Çok kıymetli bizim için efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Komisyon: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu

Sayfa: 26

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hakikaten, o kadar çok insanımız var ki yurt dışında, tabii ki neyi yapsak eksik olacaktır. Emeklerinize sağlık, destekleriniz için teşekkür ediyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Hatta, annesiyle olan bireysel talebini bile dile getirdi. Ben kızımın ilgili olan talebimi ifade edemedim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bireysel talep değil ya.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Randevu talebi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Randevu talebi yok. "Bize en çok sıkıntı ne oluyor?" dedim randevuda, talebim yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ben de Houston'daki şeyi New Mexico eyaletinde de bir temsilciliğimiz olsa çok iyi olur.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Hemen kayda alalım efendim.

Çok teşekkür ederiz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Şu anda çok korkunç bir şekilde, o Rümeysa örneğinde... Yani, inanın, Amerika'da çok farklı bir anaför süreci var. "Grand"lar kesiliyor, programlar iptal ediliyor, üniversiteler zapturapt altında.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Tabii, tabii.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Orada bir sürü insanımız, çocuklar panik hâline. Hele bir de temsilciliğimiz yoksa daha kötü. O videoyu izledikten sonra... Yani çocuklar korkunç bir şey içerisindeler, stres altındalar.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Hocam açtığı için soruyorum, sizde buradasınız, doğru, kapatmaya hepimiz de şeyiz ama... Bu, Trump'ın yeni politikaları, söylemleri sonrasında tam da

söylediğiniz konuda, sınır dışı edilen yani Rümeysa'yı konuşuyoruz ama onunki daha, böyle Filistin özlü bir tartışma ama onun ötesinde Trump'ın genel bu "immigration" karşıtı kararları sonrasında bizim yurttaşlarımızı etkileyen "deportation" oldu mu, kaç tane oldu?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Sınır dışı değil de kendi isteğiyle geri dönen oldu, öyle söyleyeyim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Ne demek oluyor o?

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Yani öğrenci vizeleri iptal edildiğinde, Rümeysa örneği biraz -başka örnekler de var başka ülkelerden tabii- caydırıcı oldu ve çocuklardan, bizim bildiğimiz, kendi isteğiyle eğitimini bırakıp dönenler oldu. Sınır dışı benim bildiğim olmadı.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI KONSOLOS HİZMETLERİ ASYA, AVRUPA VE AFRİKA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ARDA ULUTAŞ - Olmadı. Hatta en son, iki gün önce falan, 2 öğrencimizin iptal edilen vizeleri yeniden ihdas edildi. Yani o konuda da duyular alıyoruz. Ya mahkeme kararıyla...

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Evet ama mesela, Rümeysa'yla beraber, daha başka bir suçtan -alkollü araç kullanma- gene gözaltına alınan bir öğrencimiz vardı. Onun davası sonuçlandı ve serbest bırakıldı. Çocuk hemen kendi isteğiyle geri döndü. Yani böyle bir caydırıcılık olduğu için geri dönen var. Sınır dışı edilen, bizim bildiğimiz yok ama bizim bilmiyor olmamız bunun olmamış olmasını gerektirmiyor tabii. Ama duyardık, muhtemelen haberimiz olurdu, şikâyet konusu olurdu. Biz diğer vatandaşlarımıza da... Sormadığınız için söylemedik ama o diğer göz altına alınan ya da vizesi iptal edilen, onlarla da bilfiil tek tek aslında ilgileniyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Tekrar çok teşekkür ediyoruz.

KONSOLOSLUK HİZMETLERİ VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN VATANDAŞLAR GENEL MÜDÜRÜ BÜYÜKELÇİ GÜLSUN ERKUL - Teşekkür ederiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI SEDA GÖREN BÖLÜK - Alt Komisyonumuzun 28'inci Yasama Dönemi Üçüncü Toplantısını kapatıyorum.

Sağ olun.

Kapanma Saati:14.52